

MEIE KASTRE

2024 SEPTEMBER

SELLES LEHES:

LK 2 - Kastre valla jutusaade

PodKastre uus osa

LK 3 - Uued

detailplaneeringud

LK 9 - Kuendat korda toimus

tervisespordisarja raames

jalgrattamatk

Uus kooliaasta on alanud

AUTOR: ANNIKA PAJUMAA-MUROV,
VALLAVANEM

Suvi on vaikselt oma sammud sügisesse seadnud ning on alanud uus kooliaasta. Septembri esimestel päevadel täitusid meie koolimajad taas laste naeru, uudishimu ja rõõmuga.

Kastre valla kolmes koolis alustas sel aastal õpinguid 548 õpilast. Nendest Sillaotsa Koolis 254 õpilast, kellest 1. klassis 42. Melliste Koolis 133 õpilast, kellest 1. klassis 14. Võnnu Keskkoolis õpib 161 õpilast, kellest 1. klassis alustas 16 ja 10. klassis 13 õpilast.

Meie koolide, õpetajate ja lapsevanemate suurim soov on näha, et iga laps saaks õitseda ja areneda turvalises ja toetavas keskkonnas. Soovin, et iga õpilane leiaks oma tee ja õpiks tundma maailma, mis meid ümbritseb, just temale sobival viisil.

Õpetajatele soovin jõudu ja inspiratsiooni uueks kooliaastaks. Ärge unustage, et kujundate meie tuleviku tegijaid. Lapsevanematele aga soovin kannatlikkust ja koostöövaimu, et üheskoos laste unistusi toetada ja neid nende teekonnal saata.

Õpilastele soovin ikka avatud meelt ja südant, julgust unistada ja tahet oma eesmärgi saavutada. Olgu see kooliaasta teile täis rõõmu, edu ja uusi kogemusi!

Edukat ja meelde jäävat kooliaastat kõigile!

Sillaotsa Kooli 1.M klassis alustas kooliteed 19 õpilast. Klassijuhatajaks on õpetaja Margit Liias.

FOTO AUTOR: KAILI TOMSON

Võnnu Keskkooli 1. klassis alustas kooliteed 16 õpilast. Klassijuhatajaks on õpetaja Mari Sarv.

FOTO AUTOR: ARTUR PARMA

Sillaotsa Kooli 1.N klassis alustas kooliteed 23 õpilast. Klassijuhatajaks on õpetaja Nata-Ly Suuroja.

FOTO AUTOR: KAILI TOMSON

Melliste Kooli 1. klassis alustas kooliteed 14 õpilast. Klassijuhatajaks on õpetaja Eva-Linda Kajak.

FOTO AUTOR: TRIINI SOOBERG

Kaera-Jaani tänusündmus Vooremäel

AUTOR: EVELIN VIRNAS,
KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

Vooremäe Tervisespordikeskuses toimus 16. augustil meelde jääv Festival Kaera-Jaan tänusündmus, mis tõi kokku kogukonna aktiivsed liikmed, korraldajad, esinejad ja vabatahtlikud.

Vallavanem pidas südamliku kõne, milles ta tunnustas kõiki, kes aitasid kaasa festivali õnnestumisele. Tema sõnul ei ole sellised sündmused võimalikud ilma pühendunud inimeste ja koos-

tööta, mis ühendab kogukonda. Õhtu kulminatsiooniks oli eriline kunstiprojekt, kus kõik osalejad said lisada oma näpupälje ühisele festivali maalile. See sümbolne kaeratera kujutas ühtsust ja ühist panust, jättes püsiva jälje nii maalile kui ka osalejate mälu.

Muusikalist elamust pakkusid Duo Kentsakad ja Silver Sepp, kes omanäolise ja kaasahaarava muusikaga löid õhtule sooja ja meeleoluka atmosfääri.

FOTODE AUTOR: EVELIN VIRNAS

Kastre Vallavalitsuse augustikuu istungitelt

AUTOR: EVELIN VIRNAS, KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

08. augusti vallavalitsuse istungil

- Määrati Kaarlimõisa külas asuva Põka katastriüksuse jagamisel, Kaagvere külas asuva Kivi katastriüksuse jagamisel, Haaslava külas asuva Lehise tee 15a katastriüksuse jagamisel, Tigase külas asuva Piiri katastriüksuse jagamisel, Kurepalu külas asuva Mõra tee 13 katastriüksuse jagamisel ja Kurista külas asuva Variku katastriüksuse jagamisel kohanimed, koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Kinnitati Laanevahe maauksusele üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimused;
- Kinnitati Lilleaia maauksusele tiigi ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimused;
- Kinnitati Tammikunurme maauksusele üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks projekteerimistingimused;
- Anti ehitusluba Sillaotsa põhikoolile siseruumide ümberhitiseks;
- Anti kasutuslood Haaslava küla, Laane tee 5// L2// Nurme tee// 8 veetrassile ja Haaslava küla, Nurme tee 8 puurkaevule ja Uniküla, Lepiku päikeseelektrijaamale;
- Kinnitati riigihanke nr 282126

„Mõra külas Kure tee esimese lõigu ehitus“ tulemused;

- Kinnitati riigihanke nr 279978 „Koolitranspordi teenuse osutamine Kastre vallas perioodil 01.09.2024-01.09.2027“ tulemused;
- Algati sundvalduse menetlus Kõivukülas, Kõivu-Andrese;
- Otsustati maksta koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiu rahastamise ;
- Otsustati maksta erandkorras preemiat;
- Jäeti rahuldamata sotsiaaltoetuse taotlus;
- Otsustati määrata hooldaja ning lõpetada hooldajatoetuskasvatust;
- Otsustati osutada koduteenust;
- Otsustati lõpetada koduteenuse osutamine;
- Määrati kodanikule päevahoivuteenus;
- Otsustati väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenus arve osaline tasumine;
- Lõpetati üldhooldusteenus rahastamine;
- Lõpetati koduteenuse osutamise leping;
- Pikendati sotsiaaleluruumi üürileping;
- Lõpetati munitsipaaluruumi leping;
- Otsustati maksta erandkorras sünnitoetust;
- Otsustati maksta sotsiaaltoetust;

15. augusti vallavalitsuse istungil

- Jäeti algatamata Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine;
- Määrati Unikülas asuva Suusa katastriüksuse jagamisel ja Aardlapalu külas asuva Suve katastriüksuse jagamisel kohanimed, koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Anti projekteerimistingimused avatud menetlusena Kurepalu külas Mõra tee 17;
- Vabastati korraldatud jäätmeveoga hõlmatud biolagunevate jäätmete veost Pajuvitsa tee 1, Haaslava küla;
- Kinnitati hajaasustuse programmi lõpparuanne;
- Otsustati riigihanke „Melliste liikuvusala põhiprojekti koostamine“ korraldamine;
- Määrati noortele stipendiumid;
- Otsustati maksta sotsiaaltoetust;
- Jäeti rahuldamata avaldus;
- Määrati tugiisikuteenus puudega lapsele;

22. augusti vallavalitsuse istungil

- Võeti vastu ja suunati avalikule väljapanekule Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneeringud;

- Otsustati korraldada riigihange „Vooremäe suusatunneli tööprojekti koostamine ja ehitamine“;
- Otsustati maksta koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiu rahastamise toetusi;
- Otsustati pikendada sotsiaaleluruumi lepingut kahel kodanikul;
- Jäeti rahuldamata taotlus;
- Kiideti heaks volikogu eelnõud;

29. augusti vallavalitsuse istungil

- Määrati Koke külas asuva Kortsu katastriüksuse jagamisel kohanimed, koha-aadressid ja sihtotstarbed;
- Muudeti Haaslava külas asuva Peetsu kinnistu sihtotstarve;
- Kinnitati projekteerimistingimused Karu maauksusele elamu abihoonde ehitusprojekti koostamiseks;
- Anti ehituslood Kingu, Sudaste küla laut-küüni lammutamiseks, Kure tee ja Kure tee 1, Mõra küla sõidutee rajamiseks ja Tankla tee 6, Koke küla farmihoone laiendamiseks;
- Loeti olmejäätmete valdaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks ja perioodiliselt mitteliitunuks kaks kinnistut;
- Algati sundvalduse seadmise menetlus;
- Otsustati maksta koolieelse eralasteasutuse ja -lapsehoiu rahastamise toetus;

hastamise toetus;

- Määrati sotsiaaltransporditeenus;
- Suunati raske puudega lapse lapsehoiveteenusele;
- Jäeti rahuldamata taotlus(2);
- Otsustati sotsiaaleluruumistenu-

se osutamine;

- Otsustati hanke „Vooremäe suusaradadele kunstlume tootmiseks ratastega raamil torulumekahuri soetamine“ korraldamine.

Kastre Vallavolikogu augustikuu istungilt

AUTOR: EVELIN VIRNAS, KOMMUNIKATSIOONISPETSIALIST

Kastre Vallavolikogu augustikuu istung toimus

27. augustil Vooremäe Tervisespordikeskuses

- Otsustati koormata Kastre valla omandis oleva Musta-Mandli tee kinnistu isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks;
- Otsustati koormata Kastre valla omandis oleva Parve tee kinnistu isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks;

- Nõustuti ühe euro eest transpordimaa Pauli tee katastriüksuse omandamisega;
- Seati sundvaldus Kastre vallas, Mõra külas, Sinilinnu tee Enefit AS kasuks;
- Otsustati osaliselt muuta Kastre Vallavolikogu 27. juuni 2023 otsuse nr 107 „Sundvalduse seadmine Enefit Connect OÜ kasuks“
- Otsustati koormata Kastre valla omandis oleva Kurepalu paisjärv isikliku kasutusõigusega Elektrilevi OÜ kasuks.

Kastre valla jutusaade PodKastre

AUTOR: TOOMAS LEPPIK, KULTUURI- JA KOGUKONNATÖÖSPETSIALIST

PodKastre on interneti jutusaade, kus vesteldakse Kastre valda puudutavatel teemadel, tutvustatakse huvitavaid inimesi või peatselt toimuvaid sündmusi.

Uues PodKastre osas räägib vallavanem Annika Pajumaa- Murov Kastre valla arengukavast ja sellest kuidas elanikel on võimalik oma heade mõtetega sinna panustada.

Küsi Toomas Leppik.

Kõik podKastre saated on kuulatavad Kastre valla kodulehe kaudu: ÜLDINFO >Jutusaade PODKASTRE. Uut podKastret saab kuulata ka siinoleva QR- koodi kaudu.

Avaneb huvihariduse ja -tegevuse omaosalustasu toetuse taotlusvoor

AUTOR: KÄTLIN REBANE, HARIDUSSPETSIALIST

Alates 15. septembrist kuni 1. novembrini on võimalik lapsevanematel või täisealistel kuni 19-aastastel (k.a) noortel esitada Kastre Vallavalitsusele taotlus omaosalustasu toetuse saamiseks.

Toetus on mõeldud huvihariduses ja -tegevuses osaleva 7-19-aastase noore õppetasu kulude osaliseks katmiseks summas kuni 180 eurot.

Taotlus omaosalustasu toetuse saamiseks tuleb lapsevanematel esitada üks kord aastas elektrooniliselt veebikeskkonnas SPOKU

Toetus makstakse välja taotluses esitatud arveldusarvele kaks korda võrdses osas peale taotlustähtaja lõppemist hiljemalt 10. detsembriks ja 10. märtsiks.

Vallavalitsus ootab teavet abielupaaridest, kel on sel aastal täitunud või täitumas 50., 55., 60., 65. ja rohkem abieluaastaid ning kelle praegune registreeritud elukoht on Kastre vald.

Palume hiljemalt 20.oktoobriks teada anda abielupaari ees-ja perekonnanimed, abielu registreerimise kuupäev, postiaadress ja kontaktandmed telefonil 7446524 või e-kirjaga vald@kastre.ee

Angervaksa ja Kadakavälja detailplaneeringud

AUTOR: KATI KALA, MAASPETSIALIST

Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine

Kastre Vallavalitsus otsustas 15. augusti 2024 korraldusega nr 426 jätta algatamata Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise. Kastre Vallavalitsuse 16.04.2019 korraldusega nr 229 algatati Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärgiks on planeerida elamumaale üldplaneeringu järgse elamukvartali lahenduse (s.h tagada kinnistutele liitumise kohaliku vee ettevõtte juures). Planeeritava ala pindala ligikaudu 5,65 ha. Kõnealune detailplaneering on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga ehk detailplaneering ei sisalda Haaslaava valla üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringuga lahendusega on ette nähtud moodustada 25 krunti, millest 20 elamumaale sihtotstarbega krunti (7 üksikelamu, 5 üksik-/kaksikelamu krunti, 8 ridaelamu krunti (lubatud kuni 6 boksi)), 1 üldkasutatava maa sihtotstarbega krunt ja 4 transpordimaa sihtotstarbega krunt. Hoonete lubatud maksimaalne kõrgus on põhihoonel 8,5 m (v.a POS 21, millel on lubatud 7,5 m) ja abihoonetel 5,0 m, lubatud korruselisel on põhihoonel 2 ja abihoonetel 1 ning maa-aluse korruse rajamine ei ole lubatud. Lubatud suurim hoonete arv ridaelamu maal on 2 (1 põhihoone ja 1 abihooone) ja üksik- või kaksikelamu krundil ning üksikelamu krundil on 3 (1 põhihoone ja 2 abihoonet). Lubatud katuse tüüp on viilkatus 0a-20a (v.a POS 21, millel on lubatud 25a-40a). Planeeritavate ridaelamukruntidele POS 2 kuni POS 9 on määratud kohustuslik ehitusjoon 15,5 m kaugusele tänava poolest krundi piirist. Põhihoone fassaadi põhiosa peab asuma planeeritud kohustuslikul ehitusjoonel. Ridaelamu esifassaad peab olema liigendatud. Nt kasutada erinevaid fassaadikujundamise võtteid (erinevate erkerite või prantsuse rõdude kasutamine esifassaadil, erinevate materjalidega fassaadi liigendamine jms). Ei ole lubatud kavandada kogu ehitusjoone ulatuses sirget ja sileda krohvitud fassaadiga hoonet. Planeeritavatele kruntidele POS 10 kuni POS 20 on määratud kohustuslik ehitusjoon 10,0 m kaugusele tänava poolest krundi piirist. Krundile POS 21 kohustuslikku ehitusjoont ei määrata, kuna seal pool Kadaka teed ei ole välja kujunenud kindlat ehitusjoont. Hoonete ±0.00 lahendatakse hoonete projekteerimise käigus, kuid sokli lubatud kõrgus on kuni 50 cm maapinnast. Lubatud välisviimistlusmaterjalid: puit, kivi, krohv, klaas, betoon (soovitavalt kombineeritult) jm kvaliteetne ja nõuetele vastav materjal ning lubatud katusekattematerjalid: katuseplekk või -kivi, lamekatustel ka rullmaterjalid jm kvaliteetne ja nõuetele vastav materjal. Lisaks ehitusõigusega määratud hoonetele on lubatud ridaelamu kruntidel püstitada 2, vaid kõikide bokside peale ühiskasutavaks otstarbeks ette nähtud, kuni 20 m² ja kuni 5 m kõrgust hoonet (nt jalgratase varjualune, prügimaja), mis võivad paikneda väljaspool hoonestusala. Ridaelamukruntidel ei ole lubatud bokside juurde rajada eraotstarbelist abihoonet ega kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga hoonet ega muud väikerajatist (nt grillimaja, kasvuhoone vms). Lisaks ehitusõigusega määratud

riüksuste ning lähiala detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Kastre Vallavalitsus võttis 22.08.2024 korraldusega nr 437 vastu ja suunas avalikule väljapanekule Aardla külas asuvate Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneeringu. Käesoleva detailplaneeringu koostamise eesmärk on planeerida elamumaale üldplaneeringu järgse elamukvartali lahenduse (s.h tagada kinnistutele liitumise kohaliku vee ettevõtte juures). Planeeritava ala pindala ligikaudu 5,65 ha. Kõnealune detailplaneering on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga ehk detailplaneering ei sisalda Haaslaava valla üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut. Vastuvõtmiseks esitatud detailplaneeringuga lahendusega on ette nähtud moodustada 25 krunti, millest 20 elamumaale sihtotstarbega krunti (7 üksikelamu, 5 üksik-/kaksikelamu krunti, 8 ridaelamu krunti (lubatud kuni 6 boksi)), 1 üldkasutatava maa sihtotstarbega krunt ja 4 transpordimaa sihtotstarbega krunt. Hoonete lubatud maksimaalne kõrgus on põhihoonel 8,5 m (v.a POS 21, millel on lubatud 7,5 m) ja abihoonetel 5,0 m, lubatud korruselisel on põhihoonel 2 ja abihoonetel 1 ning maa-aluse korruse rajamine ei ole lubatud. Lubatud suurim hoonete arv ridaelamu maal on 2 (1 põhihoone ja 1 abihooone) ja üksik- või kaksikelamu krundil ning üksikelamu krundil on 3 (1 põhihoone ja 2 abihoonet). Lubatud katuse tüüp on viilkatus 0a-20a (v.a POS 21, millel on lubatud 25a-40a). Planeeritavate ridaelamukruntidele POS 2 kuni POS 9 on määratud kohustuslik ehitusjoon 15,5 m kaugusele tänava poolest krundi piirist. Põhihoone fassaadi põhiosa peab asuma planeeritud kohustuslikul ehitusjoonel. Ridaelamu esifassaad peab olema liigendatud. Nt kasutada erinevaid fassaadikujundamise võtteid (erinevate erkerite või prantsuse rõdude kasutamine esifassaadil, erinevate materjalidega fassaadi liigendamine jms). Ei ole lubatud kavandada kogu ehitusjoone ulatuses sirget ja sileda krohvitud fassaadiga hoonet. Planeeritavatele kruntidele POS 10 kuni POS 20 on määratud kohustuslik ehitusjoon 10,0 m kaugusele tänava poolest krundi piirist. Krundile POS 21 kohustuslikku ehitusjoont ei määrata, kuna seal pool Kadaka teed ei ole välja kujunenud kindlat ehitusjoont. Hoonete ±0.00 lahendatakse hoonete projekteerimise käigus, kuid sokli lubatud kõrgus on kuni 50 cm maapinnast. Lubatud välisviimistlusmaterjalid: puit, kivi, krohv, klaas, betoon (soovitavalt kombineeritult) jm kvaliteetne ja nõuetele vastav materjal ning lubatud katusekattematerjalid: katuseplekk või -kivi, lamekatustel ka rullmaterjalid jm kvaliteetne ja nõuetele vastav materjal. Lisaks ehitusõigusega määratud hoonetele on lubatud ridaelamu kruntidel püstitada 2, vaid kõikide bokside peale ühiskasutavaks otstarbeks ette nähtud, kuni 20 m² ja kuni 5 m kõrgust hoonet (nt jalgratase varjualune, prügimaja), mis võivad paikneda väljaspool hoonestusala. Ridaelamukruntidel ei ole lubatud bokside juurde rajada eraotstarbelist abihoonet ega kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga hoonet ega muud väikerajatist (nt grillimaja, kasvuhoone vms). Lisaks ehitusõigusega määratud

hoonetele võib kruntidele POS 10 kuni POS 21 ehitada kaks kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga ja kuni 5 m kõrgust hoonet (nt grillimaja, kasvuhoone vms). POS 10 kuni POS 21 kruntidel kuni 20 m² ehitisealuse pindalaga ja kuni 5 m kõrgused hooned peavad paiknema hoonestusallas. Planeeringualale on juurdepääs Sepa teelt. Kuna Sepa tee on kitsas, siis on ette nähtud planeeringualaga piirnev Sepa tee lõik alates riigimaanteest kuni detailplaneeringuala lõpuni laiendada 5,5 m laiuks ja asfalteerida. Lisaks on ette nähtud ehitada 2,0 m laiune asfalteeritud ja valgustatud kõnnitee Olivia teelõik maüksusele kuni riigitee äärse bussipeatuseni. Detailplaneeringualast kuni Olivia teelõik maüksuseni säilib olemasolev tee segaliiklusega alana. Planeeringualas planeeritud tänavate koridorid on 12,0 meetri laiused ning planeeritud asfaltkattega sõiduteed on 5,6 meetri laiused. Ühele poole sõiduteid on planeeritud 2,0 meetri laiused kõvamatteed. Ohutuse tagamiseks tuleb kõnnitee eraldada sõiduteest kõrgendatud äärekiviga. Puuderivide jaoks on planeeritud sõiduteede kõrvale 3,0 m haljasribad ja kõnnitee serva 2,0 meetri laiused haljasribad koos sademevee kraavidena. Veevarustus ja kanalisatsioonivarustus on lahendatud vastavalt AS Emajõe Veevärk poolt 31.07.2023 väljastatud tehniliste tingimustele TT-23-00108. Detailplaneeringuga on ette nähtud võimalus liituda Kadaka tee kinnistutel planeeritava ala vee- ja kanalisatsioonitorustikega. Samuti on ette nähtud perspektiivsed vee- ja kanalisatsioonitorustikud Sepa teel lõuna

suunas. Detailplaneeringuala veevarustuse lahendamiseks on planeeritud üldkasutatava maa krundile (POS 1) ja tee maa-alale (POS 25) maa-alused tuletõrje veemahutid mahutavusega 30 m³ koos tarmetorude ja kuivhüdrantidega (4 tk). Elektrivarustus on lahendatud vastavalt Elektrilevi OÜ poolt 10.07.2023 väljastatud tehniliste tingimustele nr 454218. Sidevarustus on lahendatud vastavalt Telia Eesti AS poolt 04.07.2023 a. väljastatud telekommunikatsioonialastele tehniliste tingimustele nr 38048728. Krundile POS 1 on planeeritud avalikuks haljasalaks, kuhu on kavandatud lastemänguväljak ja pargiala ning jäämete liigiti kogumise plats (asfaltkattega, valgustatud ja liikluskorralduslikult lihtsa ligipääsuga ~ 30 m² ala). Detailplaneeringu realiseerimisel tõstetakse olemasoleva piirkonna kompaktsust ja tihedust, uusehitised muudavad piirkonda ilmekamaks. Piirkonna sõiduteede laiendamine ja korrastamine, kõnniteede rajamine ning tänavavalgustuse paigaldamine suurendab nii lähipiirkonna liiklusohutust kui ka üldist turvalisust ning vara kaitset. Lisaks arendatakse avaliku infrastruktuuri ehitades välja ühisveevärk ja -kanalisatsioon kuni detailplaneeringualani (1400 m veetorustikku ja 1038 m kanalisatsioonitorustikku), mis annab võimaluse liituda ühisveevärki ja kanalisatsiooniga ka ümbritsevatel kruntidel. Kuna elamupiirkond laieneb ja paranevad tänu avaliku haljasala väljehitamisele kooskõlmise ja (laste) vabaaja veetmise võimalused, siis piirkond muutub atraktiivsemaks uutele elanikele

ning seeläbi tõuseb keskmine kinnisväärtus. Kuna piirkonnas puudub nõuetele vastav tuletõrje veevõtukoht, siis detailplaneeringu realiseerimisel ehitatakse välja mitu veevõtukohta, mis parandab ka ümbritsevatel kruntide tuleohutuse olukorda. Planeeritava tegevusega negatiivne mõju majanduslikule keskkonnale puudub. Alkranel OÜ poolt koostati Aardla külas asuva Angervaksa ja Kadakavälja katastriüksuste ning lähiala detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindang, mis hõlmab ka Natura 2000 eelhindangut. Eelhindangu käigus koostas linnustikueksperti Leho Luigujõe hinnangu tegevuse mõjust linnustikule. KSH eelhindangu alusel arvestades planeeritava ala kaugust lähimast elupaigatüübist ja kavandatava tegevuse iseloomu, pole loodusala elupaigatüüpidele ette näha mõjueldusi ning loodusala täiendavalt ei käsitleta. KSH eelhindangu sh linnustikueksperti Leho Luigujõe hinnangu alusel ei ole detailplaneeringuga kavandataval tegevusel negatiivset mõju linnuliikidele. Planeeringuga kavandatav tegevus ei puuduta Aardla poldri ala ning ei mõjuta laiema piirkonna maakasutust, mis võiks rohuneppi ja ka teisi piirkonnas olevaid linnuliike negatiivselt mõjutada. Kaitsealused linnuliigid, mis ei kuulu Natura linnuala kaitse-eesmärkidesse, on sarnaste tegurite poolt mõjutatud. Elamuala rajamise ehitustööd põhjustavad küll mõningal määral häiringuid nagu müra, vibratsioon ja tolm, kuid need on ajutised ja piirnevad suuresti planeeringualaga. Rajatav elamuala ja sealse te-

gevused ei suurenda häiringuid lindude elu- ja peatumisaladele. Detailplaneering on kooskõlastatud Päästetameti, Põllumajandus- ja Toiduametiga ja Transpordiametiga. Koostööd on tehtud tehnovõrkude valdajatega, Keskkonnaametiga ning naaberkinnistute omanike ja isikutega, kes on avaldanud soovi olla kaasatud.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 17. september - 01. oktoober 2024. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kastre Vallavalitsus tööpäeval kohapeal (Vallamaja, Kurepalu küla, Kastre vald) ja valla veebilehel. Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada detailplaneeringu kohta arvamust. Planeeringu menetlusega seotud materjalid on kättesaadavad valla veebilehel planeeringute avalikustamise geoinfosteemil EVALD alates 17.09.2024. Soovitame detailplaneeringu materjalidega tutvuda elektroonselt.

Paberkanjal materjalidega tutvumine valida eelkõige juhul, kui elektroonsete materjalidega tutvumise võimalus puudub.

Palume isikutel, kes paberkanjal materjalidega soovivad tutvuda, oma soovist ette teatada maaspetsialist Kati Kalale (kati.kala@kastre.ee, tel. 7446521). Arvamuse saab esitada kirjalikult Kastre Vallavalitsuse aadressil Vallamaja, Kurepalu küla, 62113 Kastre vald või e-posti aadressil vald@kastre.ee kuni 02. oktoobrini 2024.

Täiendav info: Kati Kala, kati.kala@kastre.ee, 7446521.

Kanada kuldvitsa tõrjumine

AUTOR: KESKKONNAAMET
KAREN KATRI VOLL,
KESKKONNAKORRALDUSE PEASPETSIALIST

Kastre valla juunikuises infolehes tegime lühida ülevaade võõrliikidest ning kuidas neid vältida. Seekord tutvustame lähemalt ühte väga invasiivset võõrliiki, keda kahjuks leiab paljudest Eesti aedadest ning põldudel. Selleks taimeks on Kanada kuldvits.

Kanada kuldvits on Eestisse sisse toodud peamiselt ilutaimena, kuid paraku on taim niivõrd invasiivne, et levib iseseisvalt väga kiiresti ning tõrjub pikapeale kõik muud taimed välja. Kuna taime juurestik on väga tihe ja tugev,

siis ükski teine taim seal enam kasvada ei saa ning nii kaovad järk-järgult kõik teised taimed ning kogu ala katab lõpuks ainult Kanada kuldvits. Seetõttu ongi Kanada kuldvits kantud Eesti siseriiklikusse keelatud võõrliikide nimekirja ning looduskaitseaduse § 57 lg 1 alusel on võõrtaimede loodusesse istutamine ja külvamine keelatud.

Kanada kuldvitsa tõrjumiseks peaks piisama pidevast niitmisest, suurematel aladel aitaks ka ümberkünd. Kui tegemist on üksikute puhmastega siis on kõige paremaks meetodiks väljakaevamine, kuid tiheda juurestiku tõttu ei ole see aga alati kõige lihtsam. Niitmist tuleks aga alustada enne kui taim jõuab õisikud moodustada, sest seemned võivad valmida ka

maha lõigatud varte küljest. Kui alal on üksikuid puhmaid, siis saab alustada trimmeriga niitmisest, kuid tegevus peab olema järjepidev, et taim ei saaks uuesti kasvama hakata.

Paneme kõikidele maaomanikele südamele – kui teie kinnistul kasvab Kanada kuldvits, siis tuleks taimede levikul silma peal hoida ning võimalusel neid ka hävitada. Soovitame eelkõige liik eemaldada, et kõigil oleks elurikkam keskkond.

Lisainformatsiooni saab küsida Kastre Vallavalitusest ning Keskkonnaametist. Kui leiad mõne invasiivse võõrliigi leiuksa, siis sellest tuleb teada anda info@keskkonnaamet.ee.

FOTO: EIKE TAMMEKÄND

Maailmakoristuspäev juhhib tähelepanu e-sigareti kahjulikule keskkonnamõjule

AUTOR: EGER KARUSE

Maailmakoristuspäev toimub tänavu seitsmendat korda 20. septembril ning sel aastal esimest korda ÜRO ametliku kalendripäevana. Lisaks koristamisele pööratakse Eestis erilist tähelepanu elektroonilise sigareti ehk veibi kahjulikule keskkonnamõjule.

Mullu võitis kodanikualgatuses osa ligi 56 000 eestlast ja 19 miljon inimest üle ilma. Eesti kõige aktiivsem koristaja on õpilane – suisa 92% Eesti koristajatest olid mullu lapsed ja noored.

Viimastel aastatel on üha kasvanud ühekordsete elektrooniliste sigarettide kahjulik mõju. Ühekordne e-sigaret on Eestis täna väga suur probleem. Algselt suitsetamisest loobumise lihtsustamise egiidi all müüdüd toode on leidnud hulgaliselt tarbijaid ka inimeste hulgas, kes varem tubakatooteid ei tarvitanud. Eriti suur on tarbijaskond noorte naiste ning laste hulgas.

2021. aasta Tervisearengu Instituudi uuringu järgi oli Eesti noorte hulgas vaieldamatult kõige populaarsem tubakatoode e-sigaret. Uuringust selgus, et viimase nelja nädala jooksul oli seda tarvitanud 30% 14-15 aastastest ning 48% 16-18 aastastest õpilastest. Täna populaarsuse juures on veipijate hulk ilmselt kasvutrendis.

„Lisaks tervisekahjule on ühekordne elektrooniline sigarett ka jäätmena ütlemlata probleematailine. Tänu oma tugevale kestale laguneb veip looduses küll aeglaselt ning tihti jõutakse see enne ära koristada kui liitiumioonaku kurja tegema hakkab, ent leostuda võivate ainete hulk on muljet-

avaldav ning mürgine,“ selgitab Maailmakoristus Eesti eestvedaja.

Ta lisab, et taaskasutuse vaates on toote käitlemine töömahukas, sest ühekordne veip ei ole avatav, küll aga on liitiumioonakus kasutatavad materjalid väärtuslikud: „Ametlikult müüdüd kogusest suudetakse kokku korjata vaid umbes viis protsenti! Seda nii vähese teadlikkuse kuid kindlasti ka keerulise tagastusprotsessi tõttu.“

Kasutatud veipe võetakse vastu jäätmejaamas, väikeelektroonika kogumispunktides ning neid müüvates kauplustes. „Kuna aga tarbija jaoks lihtsat kogumise viisi ei ole, lõpetab 95% veipidest prügikastis või looduses. Lisaks tarbimisest loobumisele aitaks probleemi ulatust kindlasti vähendada ühekordse toote vältimine ning selle väljavahetamine korduvalt kasutatava toote vastu,“ nendib Saviorg. Ta lisab, et kasutatud ühekordsed e-sigaretid tuleb utiliseerida kas lähimasse vastuvõtupunkti või selle puudumisel viia need toidupoe või mõne muu kaupluse patareide kasti, sest ka sealtkaudu jõuab veip õige käitleja juurde.

Viimaste aastate koristused on näidanud, et üha enam leitakse loodusest lisaks tavapärastele suitsukonidele ka kasutatud ühekordseid e-sigarette. „Oleme varem rääkinud eri jäätmeliikidest, sellistestki, mis tihti prügina ei seostu. Näiteks suitsukonidest. Ja kui mõõdund aastal pöörasime erilist tähelepanu ühekordsetele plastist kalmuküünaldele, mis vedelevad uskumatutes kogustes prügina nii kalmistutel kui surnuaedade servades, siis täna püüame jõuda inimesteni, kes tarvitavad ühekordseid e-sigarette,“ kirjeldab Eesti Maailmakoristuspäeva eestvedaja Elike Saviorg.

2024. aasta üleilmse Maailmakoristuspäeva peamine sõnum – teeme elule ruumi – rõhutab meie ühiste jõupingutuste tohutut mõju. Nii looduses kui ka linnakeskkonnas koristades aitame me muuta inimeste mõttemaailma ning loome sõna otseses mõttes rohkem ruumi kõigile elusolenditele, et nautida rohealasid ning et elu looduses saaks lokata.

Loome koos puhtama maailma – tule 20. septembril Maailmakoristuspäevale! Koristust saab läbi viia nii ükski kui väike või suurema seltskonnaga, kaasates tegevusse kasvõi terve kogukonna ja sõprusseltsi. Suuremaid avalikke koristusi on kõigil võimalik ka maailmakoristuse kodulehel maailmakoristus.ee registreerida, kutsumaks sekka rohkem huvilisi.

Koristuspäeval võib iga inimene leida endale südamelähedase paiga ja selle prügist puhtaks teha. Igasugune panus on tähtis ja vajalik. Igal aastal on tuhanded eestlased noppinud linnatänavatelt, metsast, randadelt ja mujalt tonnide viisi prahti. Käiste üles käärimine ja koristamine on aga parim viis mõelda korra läbi oma harjumused, valikud ning elustiil. Samuti ei tohiks ära unustada asjaolu, et kõik veed viivad Läänemerele, mis tähendab, et ka näiteks kõige kaugemas Eesti paigas elava inimese kanalisatsioonivesi jõuab lõpuks merre välja.

Abiks koristuse organiseerijale

Prügi soovitame korjata enda ümbruskonnast. Sobib nii roheala, rand, kalmistu kui ka linnatänav. Vajadusel võta koristuskoha leidmiseks ühendust kohaliku omavalitsusega

Väikeprügi kogumiseks soovitame kasutada taaskasutatud kotte (vanad saia- ja leivakotid),

Neid on mugav panna avalikesse konteineritesse

Prügi ladustamiseks soovitame kasutada avalikke või võimalusel isiklikku prügikonteinerit. Vajadusel küsi nõu ko-

halikust omavalitsusest

Ohutuse tagamiseks soovitame kasutada kindaid, vajadusel helkurvesti

Registreeri koristus maailmakoristus.ee kodulehel

Küsimuste korral võta ühendust Maailmakoristuspäeva tiimiga - info@maailmakoristus.ee

Purgimisteenustest ehk fekaaliveost Kastre vallas

AUTOR: KAREN KATRI VOLL,
KESKKONNAKORRALDUSE PEASPETSIALIST

Purgimisteenus on reovee tekkekohast väljapumpamine, äravedamine ning ühiskanalisatsiooni puhastamiseks vajalik. Ehk sellist teenust vajatakse kui elamu kasutab lokaalset kanalisatsioonisüsteemi nagu näiteks septik või kogumispak ning on tekkinud vajadus mahutit tühjendada.

Reo- ja olmeveet ei tohi lasta loodusesse vaid tuleb nõuetekohaselt üle anda purgimisteenust osutavale ettevõttele, kes omakorda viib reovee selleks ette nähtud puhastuskohta. Kastre vallas on vee-ettevõtjaks määratud Emajõe Veevärk AS, kes haldab ka vastavaid puhastuskohtasid. Seetõttu on oluline, et purgimisteenuse osutajal oleks kokkulepe puhastuskoha haldajaga, ehk Emajõe Veevärk AS-ga.

Purgimisteenuse osutajad, kellel on vastav leping ning luba kasutada puhastuskohtasid Kastre vallas on loetletud paremal.

HK PUHASTUS OÜ
Tel: (+372) 510 9995
E-post: info@hkpuhastus.ee

OÜ MEITMAN
Tel: (+372) 521 1125
E-post: meitman.ou@gmail.com

FEVE OÜ
Tel: (+372) 552 3291
E-post: feve@online.ee

ROBINI HALDUS OÜ
Tel: (+372) 5353 7333
E-post: lauripm@hotmail.com

PUURKAEVUMEISTRID OÜ
Tel: (+372) 5199 2900
E-post: info@puurkaevumeistrid.ee

FOTO: FEVE OÜ

Milleks eestlastele kodukohvikud? Päev Maitsva toidu teel

AUTOR: KEIT LIPP, TARTUMAA TOIDU-
VÕRGUSTIK, TARTUMAA ARENDUSSELTS

Miks mitte kodu..kontserdid, ..spordipäevad, ..kirjandusklubid? Ja kui mõelda, et inimese keskmine toiduvajadus on keskmiselt kolm toidukorda päevas, närva isu korral vast kaks, paastu ajal tuleb ehk ainult (tee)veega läbi ajada ja hajameelsetel jääb mõnikord üldse päev vahele, siis mis ajab eestlast sööma koduköögi asemel tänaseks juba aastaringsetele kodukohvikumeludele üle Eesti. Suvisemal perioodil vaat et igal nädalavahetusel.

Kuidas midu teada, kui ei küsi? Ja et Tartumaa toiduürituste sari Tirin jõudis läinud pühapäeval taaskord Kastre valda Maitsva toidu teele ja leidis päris mitu külalastajat, kelle käest küsida, on tulemused presenteerimiseks valmis.

Ärimees

Esimeses koduhoovis palutakse värvaval julgelt edasi astuda. Poleks pealtnäha midagi karta osanudki... Selgub, et Kasealuse tallu oodatakse ca 300 külalastajat. Külmalavarestele juhatatakse esmaajooned kätte teets brändipitsi ja kohvini. Küsimusele on aga mitu vastust. Külalastajal võimalus lastega aega sisustada. Korraldajal põhjus koduhoov eriti hoolsalt üles vuntsida. Saab reklaamida jõuluhanesid, kõrvvalhoonele uue plekk-katuse peale lüüa (selle käigus kõhunaha vahelt paar kilo kaotades), kutsuda kokku ettevalmistusteks sõbrad ja perering. Aga miks kohvik? „Kohvikusse tuleb inimene sööma ja kui ta läheb ära, siis teeb ta ju ruumi.. järgmistele,“ vastab kohvikupereemes Ivar naerdes. Süüa sai nii borši vutimunadega kui itaaliapäraseid kaneelipulki churro'sid. Viimased tegid silmad ette nii mõnelegi varasemale sarnasele maitse-elamusele.

Seega – meelelahutuslik ja seltskondlik element, värske toidutooraine võimalused talvevarudeks, visuaalne nauding sirge hekiga koduaiast, motivatsioon chitustöödeks, paranenud sportlik

vorm ja ehk saab hea ilma korral ka kulud tasa teenida. Kartma ei pidanud tõesti midagi.

Marianne, näomaalija

„Miks? See on nagu.. Öhtuleht, kõige laiem tarbijaskond. Ja sihib baasvajadusi, ehk kõige lihtsama lahenduse peale välja mängimine. Alternatiivid tegelevad juba... intellektuaalse stimulatsiooniga. Lastega on lihtne tulla,“ puistab Koogigrami kohvikus näomaalija Marianne võimalikke põhjuseid nagu varrukast. Imelihtne ja sümpaatne. Nii mõte kui esitus. Elu esimesest näomaaligust tähekesed ja litrid põsesarnal ja kaasa soetatud hiigelküpsised kotis. Maitsesid hästi. Seega – baasvajadused, meelelahutus, uudishimu.

Kert, kohvikupidaja

Food-truck Wägon seisab Kurepalu teepervel igapäevaselt ja oma asukoha tõttu oli hea võimalus ka maitseväljasõidu programmiga ühineda. Kert: „Menüüd me sel aastal ei redigeerinud, pakume seda, mida harilikult. Aga miks inimesed tulevad.. Ühtlaselt hea menüü. Kõike on, arvan, et selle pärast.“ Juurde võib lisada ka meeldiva teeninduse, sest nagu muuseumis kõlas vestluse vahele ka sooja naeratuse saatel kingitud „nii, ole hea ja head isu“. Seega – lai valik ja esmaklassiline teenindus.

Epp, aiapidaja

Jugari aias on kahe vihmabina vahel üks aiatur juba peetud ja suvise viljapuude pookimise ja lõikamise nipid samuti käes. Igapäevaselt Rāpina aianduskoolis aiandushuvilisi hariv Epp nendib küll, et keegi kääre veel ise kätte võtta ei julgenud, aga küllap nad siis katsetavad kodus. Ja sellele küsimusele, miks inimesed ikka ja jälle tulevad, on vastus ka olemas – midagi erilist peab olema ka peale toidu. Sel aastal mindi lisaks hooldusvaba aia tuuridele ka töötoa teed. Mulgipuder tahtis keele alla viia ja kukeseenepirukas oli oma nime vääriline – seeni oli kindlalt roh-

kem kui pirukat. Seega – teadmised lisaks kõhutäiele.

Martini vanaema

Kodukohvik Pruun ja valge koer on keskendunud ka sel aastal Napoli stiilis pitsadele. Õnneks on kohvikus ka imehead energia- ja krapsakas Martini vanaema, kes teab, et pojapoja sõpruskonnal on ette valmistatud veidi üle 100 pitsa jagu tainast, tehtud veidi erilisemast jahust, et pitsad oleksid mõnusalt õhulised. Vanaema enda lemmik on kitsejuustu pitsa. „Ah et miks nad tulevad.. No eks seltskonna ja keskkonna pärast. Kui pererahvas on sõbralik ja lahke, miks mitte. Ja eks see on ju huvitav ka natuke teiste hoovi piiluda vist,“ muheleb vanaema. Järelikult – seltskond ja näeb naabri hoovi.

Šveitsi Turistid

Järve talus einestanud rändurid tõid välja, et peamine, miks nad pühapäevaks Maitsva toidu tee valisid, oli võimalus tutvuda kohaliku kogukonnaga ja nautida loodust. Paar kiitis nii soolase kui magusa valikut ja tõi välja plusina, et orienteerumisvõimekuse testimisena on üritus samuti õnnestunud – olevat olnud lustlik väljakutse aru saada, et ilmataadi poolt räsitud lontis plagu Suurekivi ristic tähistab just Maitsva toidu tee alguspunkti ja esmakordselt piirkonda sattununa võttis veidi aega, et vajalikud kohad üles leida. Seega – potentsiaal turismiedenduseks välislaste suunal, sest rännumeestel on ikka kõht tühi.

Marko, kohalik

Laanede Fusioni mokteilileti ees seisnud Markol oli vastus valmis juba enne, kui küsimus lõpule jõudis – lastega mugav tulla, igale maitsele midagi, isiklikus kodukohvikus pigem võõrustada ei soovi, aga kogukonnaliikmena tahaks siiski osa saada. Boonuseks see, et abikaasal on hämmastav võime õppida retsepte silma- ja maitsemeele järgi – kõik mida näeb, suudab kodus järgi teha. Seega – retseptivaramu täiendus.

FOTO: KETLIN LAATS

Kätlin, ka kohalik

Retrokohvikus kõlavad mõnusad lõõtsahelid. Kontserti nautimast leitud Kätlin tõdeb, et valivad perega igal aastal pigem ühe kohviku, kus pikemalt aega veeta, sest nii on lastega mugavam. Ja kodukohvikud on hea võimalus sattuda kohtadesse, kus varem pole käinud ning maitsta argipäevastest menüüst erinevaid roogi. Et Kätlin on perega teadlik toidutarbija, süüakse Võrtsjärve ääres angerjat ja Peipsiveerel kalasuppi, ikka kohalikku. Retrokohvikusse tuldi lastega burgerite pärast. Seega – maitseväljasõit.

Piisava valimi põhjal said

järeldused järgmised. Selleks, et eestlane julgeks naabri aeda kiigata, temaga juttu puhuda, endale jõuluhane kaubelda või lapsi naabrite juurde batuudile pörkama lubada, sõbrad külla kutsuda hoovile pilli mängima või kõrvvalhoonele tutt-uupe plekk-katuse peale lüüa ja taimetarkust ei saa niisama. Ja kõige selle juures on ühel hetkel ka süüa vaja.

Ja mis siis sellest on, kui mõni satub sinna ka lihtsalt selleks, et küsida, miks?

Maitsva toidu tee oli osa Tartumaa toidusündmuste sarjast Tirin, mis kuulub Euroopa

kultuuripealinn Tartu 2024 Lõuna-Eesti kogukonnaprogrammi. Sarja korraldavad Tartu kultuuripealinn 2024 korraldusmeeskond, LEADER tegevusrühm Tartumaa Arendusselts, piirkonna kohaliku omavalitsused, toiduvaldkonna tootjad-ettevõtjad ja tegusad kogukondade liikmed. Üritusesarja programm on leitav veebist <https://www.tartumaa.ee/tirin>, Facebook'ist ja Instagram'ist @tartumainetoit.

Armastus käib Tartumaa kaudu!

Mõisahuvilised jälle teel

AUTOR: MERLE VIIRA

Taas vuras valla buss mõisate poole teele. Kui eelmisel aastal käidi uudistamas Järvamaa Kirna mõisat, siis seekord võeti sihiks Lääne-Virumaal asuvad Palmse ja Sagadi mõisad.

Palmse mõisas pääses häärberisse ka sisse vaatama. Muidugi tundsid kõik daamid end mõisaproutena, kui kaunites aja-

loolistes ruumides ringi liikusid. Imeline aed mõisahoone taga lausa kutsus jalutama ja ilusat ilma nautima.

Kehakinnitust saadi Mõisa Kõrtsis, kus pakuti maitavat ja toitvat mulgiputru pekikõrnetega.

Kõht täis, suunduti edasi Sagadi mõisasse. Sealne väga tore ja huvitav metsamuseum sai palju kiidusõnu. Sagadi mõisahäärberis ja kaunis ning hoolitsetud aias

jalutuskäik väsitas meie mõisahuvilised päris ära.

Viimane peatus tehti reisi lõpetamiseks ja piknikukorvi tühendamiseks Porkuni mõisa aias.

Mõnus ja suurepärase reis lõppes naeru ja naljaga ning lubadusega järgmisel aastal taas avastada mõni seni külastamata mõisahoone.

Roiu päevakeskuse seltskond Sagadi mõisas.

FOTOMERLE VIIRA

FOTO: KETLIN LAATS

6 meie Kastre

TULE SELTSKONNATANTSU TRENNI

Kolmapäeviti kell 19.30
Kurepalu rahvamajas

Facebook: Teilika Tantsuhaarem

Võta ühendust:
Teilika, tel: 56810031
e-mail: teilika@gmail.com

OLED OODATUD NII ÜKSI KUI KA PARTNERIGA!

Prii-line
Kutsub tantsima

8 September 2024
Priiuse seltsimaja, Kurepalu

Edasijõudnud 16:00
Uued huvilised 18:00

Kontakt: Ere Sinikalda
+372 5254647

**SÕIDAME KULTUURIBUSSIGA
VILJANDISSE**
12. OKTOBER 2024

VILJANDI MUUSEUM
Näitus „LAUA ÜMBER KOOS“

Erinevate põlvkondade toiduvalmistamise oskused, valmistamis- ja säilitusviisid ning põnevad pereretseptid.

UGALA TEATER
ETENDUS „COSMOPOLITAN“

Lugu Andrewst, kes on pärit New Yorgist ja Germanist, kes on pärit Venemaalt.

REISI HIND 30€
Kohtade arv piiratud!
Info ja kohtade broneerimine kuni 18. septembrini 2024 telefonil 522 8703 või e-postil ulle.seire@kastre.ee

Tule GPS kunsti tegema

AUTOR: TRIIN TOKMAN, NOORSOOTÖÖTAJA

Kastre valla noortekeskuste tegevuskava tugineb Teeviit Teemakuudel. Teeviit Teemakuud 2024 on aastaplaan üleriigilise noortefoteenuse tegevuse korraldamiseks ja seeläbi noortele informatsiooni pakkumiseks. Teemakuude fookused aitas välja selgitada noorte seas läbi viidud küsitlus. Noortefoortaal Teeviit on üleriigiline noortefoteenus 7-26a noortele, mida korraldab Haridus- ja Noorteameti noorteosakond.

Teemakuu eesmärk on anda noortele usaldusväärset, kvaliteetset ning aja- ja asjakohast infot, mis on terviklik ja kallutamata. See võimaldab noorel teha enda elu paremaks korraldamiseks teadlikke otsuseid ning toetab nende iseseisvumist. Iga kuu keskendub ühele teemale ning annab võimaluse avada teemat erinevatest perspektiividest.

Septembris keskendume noortekeskuste tegevustes tervisele, regulaarsele liikumisele ja tervislikule toitumisele.

Kastre valla noortekeskused kutsuvad liikuma ning GPS kunsti tegema. GPSi abil saab salvestada liikumist ning GPS kunst on see, kui salvestatud teekond moodustab kaardil midagi äratuntavat. Soovitame kasutada

NOORTEKESKUSED
KUTSUVAAD OSALEMA

GPS KUNST

- GPSI ABIL SAAB SALVESTADA LIKUMIST JA SELLE ABIL TEHA KUNSTI
- SOOVITAME KASUTADA "GPS-PLIATSINA" STRAVA VÕI SPORTS TRACKER TASUTA MOBIILIRAKENDUST
- SAADA ENDA TEHTUD PILT HILJEMALT 30. SEPTEMBRIKS TRIIN.TOKMAN@KASTRE.EE
- NOORTE OSALEJATE VAHEL LOOSIME VÄLJA JBL FLIP 6 KÖLARI

LISAINFO <https://gpskunst.ee/>
NOORTEKESKUSTES KOHAPEAL

NÄIDISPILT ON TEHTUD KASTRE VALLAS
ESIMENE ASUKOHA ÄRA ARVANUD
KASTRE VALLA NOOR SAAB
ÜLLATUSAUHINNA - ASUKOHT SAADA
TRIIN.TOKMAN@KASTRE.EE

"GPS-pliatsina" Strava või Sports Tracker tasuta mobiilirakendusi.

Osalema kutsume kõiki valaelanikke. Kastre valla noorte vahel loosime välja JBL Flip 6 kõlari!

Rohkem infot kunsti tegemisest: <https://gpskunst.ee/> või tule valla noortekeskustesse ning tee meeskoos kunsti.

GPS kunsti pildid saatke: triin.tokman@kastre.ee. Saadetud piltidest koostame ühise galerii sotsiaalmeedias. Pilte ootame hiljemalt 30. septembriks.

Tallinn

RAHVUSVAHELINE
LOOMADE HEAOLU
KONVERENTS

4.-5. OKT. 2024

PAPAGOI KUNST

LILLEVÄRAVAL
KEVADEST SÜGISSE

ÜLLE PAPAGOI
ÕITEMUINASJUTT
VÕOPSTE RAAMATUKOGUS

VAATA VEEL WWW.PAPAGOI.COM

NÄI-TUS

KASTRE VALLA NOORTE
VIBU RING

13. SEPTEMBER
ESIMENE PROOVIRING -
KÕIK HUVILISED ON
OODATUD!

PRIIUSE SELTSIMAJA
REEDETI KELL 17:00
3X KUUS
KAASA: KINNISED SISEJALANÕUD
SELGA: MUGAVAD RIIDED
HUVIRING ON NOORTELE TASUTA
(GRUPI SUURUS 15-20 NOORT)

RINGI VIIB LÄBI:
KAGU VIBUKLUBI

LISAINFO:
TRIIN.TOKMAN@KASTRE.EE

MÄLUMÄNGU
2024/2025 HOOAEG
ALUSTAB

ESIMENE VOOR
7. oktoobril kell 19 Priiuse Seltsimajas

JÄRGMISED KOHTUMISED

- 11.11 Melliste koolimaja
- 9.12 Võnnu kultuurimaja
- 13.01 Võopste raamatukogu
- 10.02 Priiuse seltsimaja
- 10.03 Melliste raamatukogu
- 14.04 Võnnu kultuurimaja
- 12.05 Vooremäe tervisespordikeskus

Võta sõbrad kaasa ja tule ajusid ragistama!

Võistkonnas 4-5 inimest

Küsimused on koostanud Silja Paavle (Eesti Mõttespordi Selts)

Lisainfo: Taivo Kirm, 5393 0760

Melliste piirkonna suvi oli kirju

AUTOR: ÜLLE SEIRE, KULTUURI- JA KOGUKONNATÖÖSPETSIALIST

Üritusi jagus pisekestest kuni väärrikas eas inimesteni välja.

Mäksa kolhoos alustas juba mais, kutsudes tehnikahuvilisi ja väiksemaid ning suuremaid offroadi sõpru Kevadkännile 2024. Publikul aitas võistluste hetkeseisuga kursis olla kommentaatorid Gaute Kivistik ja Andri Viinalass. Noore pealtvaataja lause: „See on muusika mu kõrvadele”, ei jäta kahtlustki, et tehnika ja erinevate mootorsõidukite vastu tuntakse juba noorena suurt huvi.

Maikuisse jäi ka Mäksa Maanaiste Seltsi 35. juubelipidu raamatukogu terrassil. Selts on oma tegemistega juba pikka aega panustanud piirkonna arengusse. Sünnipäevapidu keskis päevajuhhi ja DJ Marko Kivisalu rütmide saatel õhtuni välja.

Enne jaani kutsus Mäksa kolhoos külalainikke raamatukogu õuealale suve algust tähistama. Ühiselt süüdati kogukonna jaanituli, toimusid erinevad jõukatsumised ja jaanimängud noortele kui nooruslikele täiskasvanutele. Ansambel Ahoi tantsulugude saatel vihuti tantsu lüüa südaõõni välja.

Terrassil lõpetasid oma hooaja ekatele suunatud tantsu- ja lauluklubi Häämiil. Ikka hoogsalt laulu ja tantsu saatel. Sama suure lusti ja rõõmuga jätkatakse ka sügisel. Esimene kohtumine 15.9.2024 kell 12 Melliste Kooli vabaja ruumis.

Kastre valla väärrikate suvepidu toimus samuti Mellistes. Eakatele pakkusid rõõmu Melliste Kooli mudilaste tantsurühm. Te-

ravad jälgimist ja kaasa mõtlemist vajasisid mustkunstnik Richard Samarütli trikid. Muusikalist meeleolu lõi lembelaulik Jüri Homenja.

Suve jooksul astus publiku ette lugudega oma elust üks ja alati kaunis Merle Palmiste. Pealtvaatajad ega näitleja ei pidanud pettuma. Terrass oli kuulajaid täis ja näitleja tänas sooja vastuvõtu eest.

Lähenev suve lõpp ja Lolala tõi terrassi viimasele üritusele hulgaliselt pisemaid lapsi koos oma emmede ja issidega.

Sünnimusterikkal suvel jõudsimise ikka ka Mellistest kaugeemale. Ühiselt sõitsime vaatama selle suve menukaimat etendust „Rohelised niidud”, mis toimus Kiidjärvel.

Väärrikas eas valla kodanikud käisid ekskursioonil kesk-Eestis. Alustati Põltsamaa lossi ja linna keskvaljakust. Edasi sõideti Eestimaa südamesse ehk Paidesse. Küllastati Ajakeskust Wintteistein ja Väatsa Jalgrattamuuseumi. Päeva lõpuks tuli üks kaunis kodauead ka üle vaadata. Sobivalt jäi meie marsruudile Imaveres asuv RenTer Aed. Meeletud hortensiad ja eriilmelised puud ning mitmekesine kooslus aias, võtsid ikka ahetama küll.

Sügishooaeg on kohe algamas. Ootame teid taas tervisevõimlemisse, laulu- ja tantsuklubisse, erinevatesse töötubadesse ning kohtumistele. Info leiad Kastre valla infolehest ja sotsiaalmeediast.

Tänu erinevate kogukondade koostööle suvi nii mitmekülgne ja sünnimusterikas just saigi.

Aitäh Pihlakobar, Mäksa kolhoos, Häämiil, Melliste Kool, Melliste noortekekeskus, Melliste raamatukogu, Mäksa Maanaiste Selts!

Võnnu Kihelkonnakoori KIHKO juubelitegemed

AUTOR: KRISTA KOHTLA

Kui mõned maapiirkondades tegutsuvad taidluskunstide kollektiivid on majanduslikel põhjustel ning rahva vähesel osavõtmisel tõttu pidanud oma tegevused peatama, jätkab endiselt koorilaulu traditsiooni Võnnu Kihelkonnakoor, KIHKO. Keerukate aegade keskel on põhjust olla tänulik, sest algamas kümnnes, pidulik hooaeg. Ees on mitu suuremat põnevat väljakutset ning nende seas koorilaulu pühaüritus - 2025 aasta üldlaulupidu „Iseoma”.

Suvi on möödunud kooriliikmetele Eestimaa suve nautides ja puhates, kuid ettevalmistused koori sünnipäevaks on alanud. Sel suvel saime kooriga laulda väärrikal Tartu laulupeol ning iga-aastaselt traditsioonilisel Vaba Rahva Laulul.

Viimatisel KIHKO juhatuse koosolekul toodi välja koori tegutsemistahe ja rõõm koos kulgemisest. Vaadati koos nostalgiliselt ajateljel tagasi, meenutades vahvaid koorielamusi. Tõdeti koos, et

koori areng on olnud hüppeline ja siit saabki vaid edasi minna ning seda kõik koos, ühiselt.

Sel aastal on kooris tänapõhjust küllaga - üheks neist koori dirigent Henri Käärrik, kel samuti täitub KIHKO ridades väike juubel. Henri on oma loominguise, väsimatu, nõudliku, andeka ja huumorika noodikepi saatel olnud KIHKO esivehkleja nüüdseks juba viis aastat ning hoog on sees ja ei raage.

Suur rõõm on tervitada KIHKO ridadesse astunud uusi lauljaid ning rõõmustada alanud hooajal pühendunud endisi, praeguseid koorilauljaid. Iga lauluhäl paneb KIHKO särama ja elusamalt elama.

Sünnipäeva aastal laulab Võnnu Kihelkonnakoor pidulik sünnipäevakontserdil, kus astuvad ülesse mõned kooriga koostööd teinud kollektiivid ja sõbrad. Tuleb üks väga eriline pidu, üks väga eriline õhtu. Kontsert saab toimuma novembris. Kõigest täpselt peagi.

Hoidke pilk peal ka meie Facebooki grupis „Kihelkonnakoor”, kus aegajalt saab näha KIHKO tegemisi lähemalt.

PRIIUSE SELTSIMAJAS 10. NOVEMBER KELL 17

SEPO SEEMANN MONOKOMÖÖDIA

EESTI MEES

JA TEMA POEG

ETENDUS KESTAB 1 TUND 50 MINUTIT (KOOS VAHEJAGA)

OSTA PILET fienta.com

TAVAPILET 15€, ETENDUSE PÄEVAL JA KOHAPEAL 20€

KORRALDAB: KASTRE VALLA KULTUURI- JA HARIDUSOSAKOND

INFO: TOOMAS LEPPIK 5305 6770, TOOMAS.LEPPIK@KASTRE.EE

30. SEPTEMBER KELL 16.30-18.00

MIHKLILAAT

ROIU LASTEAIJA ÕUEALAL

- IGAL RÜHMAL ON OMA MÜÜGILETT, MILLE TÄIDAVAD LAPSEVANEMAD JA LAPSED KOOSTÖÖS ÕPETAJATEGA
- MIS LÄHEB LAADAL KAUBAKS? KÜPSETISED, HOIDISED, KÄSITÖÖ JMS
- ERINEVAD TÖÖTOAD
- VARU KAASA VEIDI SULARAHHA
- NUNNUDE NÄITUS
- MÜÜGILT SAADUD TULU LÄHEB IGA RÜHMÄ ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ RIKASTAMISEKS

SÜGIS POTIS, PANNIL, PURGIS...

21. SEPTEMBER

KASTRE VALD, ISSAKU KÜLA, PÄHKLI TALU

OODATUD ON SUVIKÕRVITSAST VALMISTATUD SOOLASED JA MAGUSAD HOIDISED NING KÜPSETISED

REGISTREERIMINE KELL 10.00- 11.00

SIRJE TOODING JAGAB NÄPUNÄITEID KVALITEETSETE VILJAPUUDE ISTIKUTE VALIMISEKS

KODUAIA MÜRKTAIMED NÄITUS

LASTELE MÄNGUD

PARIMATELE AUHINNAD

Info: 53329819

KORRALDAJA: MÄKSA MAANAISTE SELTS

Kuidas Mäksal 100 aastat tagasi esimest lõikuspidu peeti

AUTOR: TAIVO KIRM

Lõikuspitude eelkäijaks on muistsete eestlaste komme tähistada Mihklipäeva.

Eesti Vabariigis algatas lõikuspitude traditsiooni 1924. aastal Üleriiklik Põllumeeste Esitus (loe erakond Põllumeeste Kogud) ja see oli pühendatud meie põllumeeste liikumise ühe organiseerija Carl Robert Jakobsoni mälestuseks. Teised parteid-erakonnad olid hea idee omastamise pärast kadunud ning ajakirjanduses algatati põllumeeste kogude ja lõikuspitude vastane kampaania. Kõik pidudel juhtunud vähegi negatiivne paisutati üles ja puhuti suureks.

Tartumaal peeti esimene põllumeeste lõikuspidu 17. augustil 1924 Suure-Kambja mõisas. Mäksa põllumehed pidasid lõikuspidu 24. augustil 1924. Järgneva kuu jooksul kirjutasid Mäksa peost, seal toimunust ja peo järelkajadest erineva vaatenurga all peaaegu kõik Eestis ilmunud ajalehed.

Postimees 29. august 1924: „Lõikusepidu „Kristjan Robert Jakobsoni“ auks.

Keegi tähendas juba kusagil ajalehes, et see mitte kõige peenem võte ei ole, kui kogumehed nüüd järsku suurt poliitikameest Jakobsoni austama hakkavad, et tema mälestusest enesele kapitali lüüa. Igaüks teab, missuguses vastuolus on Jakobsoni radikaalkodanlik poliitika praeguste põllumeeste tagurlikule poliitikale. Kuidas see Jakobsoni mälestuse austamine „potipõllumeeste“ käes kujuneb, sellest annab torreda tunnistuse lõikusepidu C.

R. Jakobsoni auks, mis mineval pühapäeval Mäksal ära peeti. Nagu kuulda, oli igale põllumehele pidu kordaseadmiseks kohe paarsada marka ettemaksu peale pandud. Niisuguse pidu väetamise puhul oli siis tema käik ka tore. Inimene on inimene. Kui inimene pidu kordaminekuks kuluisid kannab, siis hoolitseb ta ka selle eest, et pidu tõesti korralik oleks. Pidu tuju oli sellepärast ka väga ülev. Mees langes mehe kaela, suudeldi, kallistab üksteist ja vahelduseks poogiti mõni mees ka ajaviiteks läbi, nii et politseil tegemist oli ja protokollil pidi koostama.

Krooni pani aga pähe selle maameeste naiivsele lõbule linnast tulnud kõneleja, advokaat S., kes vägeva kõnega maha sai Kristjan Robert Jakobsoni mälestuseks. Nähtavasti oli noormees midagi Eesti minevikust kuulnud, vistist Kristjan Jaak Petersonist ja Carl Robert Jakobsonist. Hingekitsikuses sulatas ta siis kahest tublist mehest kokku kolmanda Kristjan Jakobsoni. Nende ridade kirjutajal ei olnud võimalik kõne lõpuni kuulda, kuid Kristjan Jakobsoni elulugu ja tema teenete kirjeldus näis keskteed pidavat Kristjan Jaagu ja Karl Roberti vahel. Maameeste auks peab ütleva, et mõned neist varsti märkasid, et kõneleja auvauldus mitte õigele aadressile ei olnud sihitud, ja kui kõneleja visalt „Kristjanist“ kinni pidas ja näitas, et siin mitte tegemist ei olnud lihtsa pehme keele libisemisega, vaid püramidaalse lollusega, siis hakkasid mõne mehe jalad pahameele pärast kibeleva ja trampima, kuid teised vaigistasid neid varsti heal põhjusel, et ei olevat ometigi sünnis omal pidul skandaaliteha. Kui sa kõneleja suure auga linnast välja tood, siis ei või teda

ometi ühe „Kristjani“ või „Karli“ pärast ise välja trampida ja vilistada. Maamees pidada ometi enam arenenud linna mehelt ka kultuuri omandama. Ja nii peetigi pidu ilma mingisuguse protestita Kristjan Jakobsoni auks.“

Kaja 1. september 1924: „Postimees talumeeste üle irvitamas.

Kuidas rahvaerakonna häälekandja talumehi mõnitada oskab, näitab kirjutus Postimehes 29. augustil. Rahvaerakonnale on ju suureks pinnaks silmas, et üleriiklik põllumeeste esindus Carl Robert Jakobsoni mälestuse jäädvustamise mõtte liikuma pani ja lõikuspitude korraldamist algatas. Et oma meepeha välja valada, asutakse siis lihtsalt talumeeste üle irvitama ja neid mõnitama. Niisuguse kirjutisega on maha saadud Postimehes 29. augustil, kus Mäksa valla põllupidajate lõikuspidu ja sellest osavõtjaid naeruväärilisteks kujutada katsutakse. Pidu kohta öeldakse, et see olnud väga tore ja pidutuju oli sellepärast ka väga ülev. Mees langes mehe kaela, suudeldi, kallistati üksteist ja vahelduseks poogiti mõni mees ajaviiteks läbi. Ei tea mis selles siis imelikku on, kui talumehed kord raske töö juurest kokku tulles ülevasse meeleolusse sattuvad ja isegi üksteisele suud annavad. Võib olla, et sellejuures ka mõni Postimehe jünger tüli norima minnes „ajaviiteks läbi poogiti“, nagu Postimees ütleb, aga ju ta siis ka seda ära teeninud oli. Ka see, et pidul ülesastunud kõneleja Jakobsoni eesnimelga võib olla vääratas, millest Postimees müdugi omale irvitamiseks materjali leiab, näitab kui suur pahameellega vanem ajaleht on vanadusest

hoolimata vähe kultuuri ja teistest lugupidamist õppinud.“

Meie Maa 13. september 1924: „Tartumaa põllumehed on mitmel pool juba korraldanud lõikuspitudesid C. R. Jakobsoni auks. Lõikuspitud kogumeeste algatusel on aga kujunenud skandaalirikasteks joomatalguteks ja ilma suuremate ehk vähemate lõõmnguteta ei ole nad kusagil lõppeanud. Kui Carl Robert Jakobson, keda Mäksal koguni Kristjaniks ristiti, ise neid alkoholi ojasid näeks, mis põllumeeste kogude mehed lasevad rahval tema auks sisse juua, siis pööraks see karskus- ja edumeelne põllumees end hauas mitu korda ringi.“

Postimees 13. september 1924 avaldas foto allkirjaga „Kristjan Robert Jakobsoni lõikuspidu pärandus Mäksa seltsimaja õues kaks nädalat pärast pidu.“ Ülesvõte tehtud 7. septembril 1924.“ Fotol oli kujutatud maja taustal segipaisatud pingid ja toolid.

Kaja 20. september 1924: „Postimees toob kommunistide pidude pilte põllumeeste lõikuspitude nime all. Tartumaa põllumeeste agarus ei näi rahvaerakonnale meeldivat ja ta on asunud põllumeeste lõikuspitude mahategemisele. Rahvaerakonna häälekandja Postimees leiab lõikuspitudel ainult korralagedusi, kaklemisi jne. Oma kirjutuste illustreerimiseks toob ta isegi pilte. Oleme osalt nende kirjutuste peale vastanud. Käesoleval juhtumisel tahame aga ühe isearalise juhtumise juurde tulla, mis avalikku kinninaelutamist nõuab, kui täiesti sündsusetta vale põllumeeste lõikuspitude arvel on.

Asjalood on järgmised. 13. september avaldab Postimees nr. 247 oma veergudel pildi, mis

kujutab Mäksa seltsimaja palkoni poolt küljest, kus toolid ja pingid segipaisatuna ühes kõrges hunnikus on. Pildi all on tähendus, et see kujutab lõikuspidu pärandust Mäksa seltsimajas ja et ülesvõtte on tehtud 7. september 1924. Sellega tahetakse öelda, et Mäksa seltsimajas lõikuspeo ajal selline kole lõhkumine ja kaklemine olnud, et kogu mööbel segi paisati ja üle palkoni õue loobiti. See on aga alatu vale. Nagu teada, oli tähendatud kohal põllumeeste lõikuspidu 24. augustil. 31. augustil aga pidas kommunistiline Tartu spordiselts Herkules samas oma spordipidu. Nädal hiljem ilmus seltsimaja juurde Postimehe pildistaja, fotografeeris seltsimaja ühe osa ning toob selle oma lehes teatega, et see olevat põllumeeste lõikuspidu pärandus. See on aga alatu vale.“

Teataja 26. september 1924: „Rahvaerakonna sündsusetta ülesastumine põllumeeste vastu lõikuspitude puhul. Põllumehed peavad 24. augustil Mäksal oma lõikuspidu. Nädal hiljem pidutsevad seal kommunistid ja jätavad igasugust kola ja segaduse maha. Jälle nädala pärast aga leiab kommunistide kola ja pahanduse jäljed Postimehe jöngermann ja nimetab selle põllumeeste lõikuspeo päranduseks. See ei ole kogemata sündinud, vaid siin on kindlad sihilikuse tundemärgid, mis sinna poole juhivad, et vaatamata abinõude peale tuleb kõiki põllumeeste ettevõtmisi mustata.“

Ühendus 27. september 1924: „Tartumaa põllumeeste kogude mehed ei tea Eesti suurmees Jakobsoni õiget nimegi, sest advokaat S. on Mäksal peetud lõikuspeo kõnes rahvale Kristjan Robert Jakobsonist rääkinud.“

Vaba Maa 28. september

1924: „Kõige suuremad lõikuspitude lahingud löödi kuuldavasti Kurgjal ja kusagil Tartumaa taganurgas Mäksal. Mõlemal korral olla Jakobson alla jäänud. Kurgjal, oma päriskohas, isegi päris põhjalikult.

Mäksal kaotas Jakobson oma ristinime. Nimelt oli Tartu maalidu üks uuemaist liidritest, lootustäratav noor advokaat S. Mäksal peetud pidukõnes Jakobsoni Karlist Kristjaniks ümber ristinud. Aga mis läinud, see täinud. Postimees tõstis sellest hädakisa.

Kurgjal jäi Jakobson haledalt Baccusella alla. Seal võis asjata kainen pidulist otsida. Koguni liikuv kõrts oli käima pandud. Autos, mis pidumajast Jakobsoni hauale sõitis, olid kõik istmealused alkoholi pudelitega täidetud ja lärmitemine kostis kaugele.

Mäksal oli pidutujus publikum ka nagu muuseumi ühe Postimehe kaastöölise läbi kolkinud. Seletuseks teati niipalju öelda, et see olla vintis peaga toimunud.“

Tegelikult peeti esimene lõikuspidu mitte Mäksal vaid Vana-Kastres Lauu ja Mänguseltsi Helin majas. Koos oli üle 300 pidulise. Nagu ikka suurte üritustel juhtub, korraldas üks seltskond peo lõpus korraliku mürgli, mille käigus mitte üks, vaid mitu meest pekka said. See käis aga asja juurde. Peokõne pidanud advokaat S. oli suure tõenäosusega hilisem Eesti tipp-poliitik ja diplomaat Karl Selter (1898-1958), kes oli 1933-1938 majandusminister, 1938-1939 välisminister ja kirjutas 28. septembril 1939 Moskvas alla nn. „baaside lepingule.“

Tänapäeva õpetajate keerulisem roll ühiskonnas

AUTOR: JANE MERITS

Õpetajaamet on vastutusrikas, väljakutseid pakkuv ja ühiskonna tuleviku aluseks. Tänapäevastes koolides on õpetaja positsioon teistsugune kui varasematel perioodidel. Nende haridus on avatud, dünaamiline ja pidev protsess.

Tänapäeval on õpetamine teistsugune ja nõudlikum kui aastakümned tagasi, mistõttu ühiskonnas toimuvad arengud panevad õpetajatele pidevalt uusi kohustusi. Õpetajad ei saa ega tohiks nõuda, et nende kohustus on ainuüksi õpilaste kognitiivsete oskuste arendamine. Õpetajate rollid tänapäeva haridussüsteemides on palju suuremad ja neil on suurem vastutus võrreldes mitme aastakümne tagaste õpetajatega. Õpetaja peab väga hästi tundma õpetussisu ning ta peab hõlbustama õppimist, õpetama õpilastele

tele, kuidas õppida, arendama neis nii moraalseid kui ka eetilisi põhimõtteid jms. Õpetaja peab hoolitsema oma õpilaste psühholoogilise tasakaalu eest, aitama neid sotsiaalses integratsioonis, arendama neis kultuuridevahelisi väärtusi, õpetama tervisliku eluviisi põhimõtteid, teadvustama neile kõiksuguseid ohtuspõhimõtteid ning kujundama positiivset suhtumist teistesse, eriti neisse, kes on millegi poolest erinevad. Õpetajad peavad vastama vanemate nõudmistele haridustulemuste osas, sotsiaalsetele vajadustele seoses laiema juurdepääsuga haridusele, aga ka survele, mida avaldavad kooliisesevad tegevused, mis toimuvad suurema demokraatia õhkkonnas. Kiire kaasaegse tehnoloogia areng kohustab õpetajaid olema kaasas teaduse ja tehnika saavutustega ning nende tõhusa kaasmisega õppeprotsessi.

Hariduse funktsioon ning

seetõttu õpetajate roll on viia läbi sotsiaalseid muutusi - õpetajatel on kohustus kultuuri taastootmises, kultuuri levitamises, muudatuste tegemine majandustasemel ning viia sisse vahele jäänud fundamentaalsemad muudatused traditsioonilistes institutsioonides. Selline sotsiaalne funktsionaalsus on rohkem kõrghariduse funktsioon, kuna madalama taseme koolides ei ole see funktsioon nii kõrge kui kõrgharidustasemel. Kohati on hariduse moderniseerimise protsess õpetanud väärtusi ja uusi harjumusi nagu majanduslik orienteeritus, orientatsiooni sõltumatus, terve, tööka suhtumise konkurentsimehanism, teadlikkus väikese pere elust, kus väärtused on kõik asendamatud rahva sotsiaalmajanduslikuks arenguks. Kooli eesmärkideks on püüdlus õpetada väärtussüsteemi ja teaduslikku vaatenurka ning vastandina ratsionaalselt ning väärtushinnanguid ja ellusuhtumist, lasta

lahti ja alistuda saatusele, puudub riskijulgeus, seda on koolides õpetatud ühiskonna kaasajastumisest saati. Kasutades selleks teaduslikke mõtteviise, analüüsiviise ja ratsionaalseid kaalutlusi ning inimete kriitilise hindamise oskust, kalduma mõtlema objektiivselt ja looduskeskkonna valdamisel edukalt. Haridusametused lisaks uute kultuuriväärtuste loomise toimimisele teenindavad ka uute kultuuriväärtuste tootjaid, toimides niiviisi kultuuri levitajana. Sotsiaalpoliitika kujuneb seejärel kultuuri olemuse ja selle leviku tulemuste põhjal.

Kaasaegses ühiskonnas on õpetajate roll luua uusi aluseid, pidades silmas eelkõige kahte tänapäeva „teadmisi“ ja „õppivas“ ühiskonnas vajalikku kvalifikatsiooni. Ühiskondlikud muutused sunnivad paratamatult muutma õpetajate rolli ja kasvatajaid üldiselt. Õpetajad peaksid uue rolliga leppima, kuna nad peavad

kohanema tänapäevaga mentorrolli, õpilaste intensiivne kaasamine erinevatesse töövormidesse. Fakt on aga see, et head õpetajat ei saa keegi asendada. Uus tehnoloogia annab vaid mõned võimalused õppeprotsessi uuendamisel. Õpetaja eriline roll on innustada õpilasi töötama ja kasutama kriitilist mõtlemist, samuti uute suhtlusviiside kasutamist õpetajate ja õppijate vahel.

Üha enam peetakse õpetajaid mingi eesmärgi saavutamise vahendiks. Eksamitulemustele keskendudes võib tunduda, et õpetajate roll on panna õpilaste hindeid arvutustabelis tõusma. Kuid õpetajad on palju enam. Kõike, mida õpetajad teevad, ei saa mõõta numbritega, nende väärtus on sellest palju suurem. Õpetajad ei ole ainult selleks, et aidata lastel akadeemiliselt areneda - nad aitavad lastel kasvada ka isiklikus elus. Õpetajaks olemine on nagu mitu töökohta ühes: oled

õpetaja, mentor, terapeut ja sõber. Oma õpilastele loodusteaduste ja matemaatika õpetamine on hea, kuid neil on suurem eesmärk ka neid läbi elu suunata. Oluline on meeles pidada, et õpetajad saavad neil aidata areneda inimestena, mitte õpilastena. Enamus inimesi on kogunud, et neil on olnud mõni selline õpetaja, kes teeb kõike üks-ühele õpikute järgi. Parimateks õpetajateks peetakse neid, kes püüavad lapsi õppimise kaudu inspireerida. Õpetajatel on oluline roll noorte inspireerimisel ja neile õpitava väärtuse näitamisel. Õpetajate positsiooni võib lugeda ainulaadseks, kuna nende kätes on tulevik praeguste noorte kujundamise läbi. Nad saavad kujundada järgmise põlvkonna väärtusi ja hoiakuid, et luua õiglasem ja võrdsem ühiskond. Olles eeskujuks ja inspireerides oma õpilasi, omades visiooni selle kohta, millisenä nad soovivad tulevikuühiskonda näha.

Valla tervisespordisarja "Sportlik Nelik" raames, lükati veerema jalgrattad ja mindi Kastre valla põnevaid paiku avastama!

AUTOR: EVELIN AVI

Päikeseline pühapäev oli loodud rattamatkaks. Pea poolsada ratturit ootas uut rada ja peatuspaikade külastamist.

Matk algas Kurepalu selt-simaja hoovalt, kulges mööda Kastre vallamajast ja kirevast maamärgist. Rahulik veerimine kergliiklusteel viis mööda varsti valmivast Tuigo lasteaiast Laanelill, kuni jõuti esimese peatuseni - Uueksa väikeloomatallu. Peremees ja perenaine rääkisid oma kutsumusest loomi pidada. Seal elavad kodulinnud, koerad, hobune, ponid ja imearmas ponivarss. Rattas istumise vahele sai sõita ka ponivankril.

Edasi jälle sadulasse ja sõit

jätkus Kastre valla kauni koduaia suunas. Hanso talu väravas ootasid juba perenaine Marju ja peremees Kalju. Nad rääkisid oma kauni kodu rajamise saladuse, mille tõestuseks olid mäenõlval kasvavad lilled koos põnevate kujudega (kassid, linnud, robot). Lastele olid mängulised kiikumis- ja ronimisatraksioonid. Vahelduseks panid matkavad pered ja külanaabrid pead kokku ja nuputasid viktoriiniküsimusi. Nauditi puhkepausi ja mõnusalt korras aeda.

Peale pausi jätkus teekond Vooremäe jalamilt Roiu aleviku suunas. Kiiremad ratturid jõudsid Kasealuse talus juba laua taha kui viimased veerejad päralt jõudsid. Peremees Ivar tutvustas oma talu linnukasvatust (kanad, kuked, haned, kalkunid jne) ja matkaja-

te rõõmuks valmistas perenaine Külli maitstva supi ja tuntud headuses pirukad, kringli.

Järgmine peatuspunkt oli Männiku Piima farm. Tänapäeval ei tea osad lapsed, kust tuleb piim ja kui väiksed on tegelikult vasikad, nüüd sai seda näha, sai tunda „farmilõhna“ ja uudistada piimakarja igapäevaelu. Eesti suvele kohaselt tiirutasid meie kohal vihmakuulutatavad pilved, enne matka lõppu keerati pilvekraanid lahti ning saime korraliku pesu endale ja ratastele.

Finiis ootasid lõpetajaid kiitvad sõnad ja läikiv medal. Kõik matkajad oli väga tublid, eriti 5 aastane Tambet ja nautisid rattamatka ühise perena. Suured tänud matkajaid vastu võtnud taludele!

Sportlik nelik jätkub septembris Mihkljooksul.

FOTO: EVELIN AVI

Järvselja kultuuririkkuse päev

AUTOR: ENE RUNTEL, JÄRVSELJA RAAMATUKOGU JUHATAJA

Sellel ilusal suvepäeval kogunes rahvas kõigepealt endise Järvselja raamatukogu-rahvamaja

platsile, et avada pidulikult kunstnike loodud skulptuurid, mis olid peale valmimist vahepeal ära käinud Vooremäel. Elo Liiv on meisterdanud Aksel Tähnase ja Johannes Arikeste käte järgi päkarauakandlemängija võimsa lehisepuust käe. Kunstnik rääkis, et väljendab oma teosega lugupidamist töömeestele, kes vaatamata raskele päevatööle pühendasid oma vabad hetked pillimängule. Aksel Tähnas suutis isegi valmistada kümneid kandleid ja viiuleid. Tema päkarauakandleid on tänasel päeval alles kümmekond ja eesotsas Juhan Uppiniga jätkatakse nendel mängimist. Endiselt musitseerib, põhiliselt küll kodus, omal ajal koos Tähnasega lavadel esinenud Johannes Arike.

Kaarel Kütas on oma Kirveskandle pühendanud samuti metsatööle ja kandlemängijatele.

Maakirvest kasutati vanasti metsas maapinna ettevalmistamisel. Et siinkandis on päkarauakannel au sees nagu siinsed metsad, siis on temagi töö auavaldus nii metsale kui kandlele.

Kunstnik on skulptuurile pannud kõik päkarauakandle keeled, seega on võimalik sel isegi helid välja võluda. Suure aplausi osaliseks said kandlemängijad Tuule Kann, Kristina Traks ja muidugi - kuldvara, Johannes Arike, kes esitasid ehtsatel Tähnase kandelitel vanu lugusid.

FOTO: ÜLLE SEIRE

Eero Ijavoineni töö Lehise Ott asub Järvselja Öppe-ja Katssemetskonna kontori lähedal pargis. Loomulikult on seegi metsateemaline ning pakub vaatajaile mõtlemisainet.

Metsaülem Tanel Piir tänas kunstnikke ning teisi asjaosalisi. Suur au oli koos kunstnikega panna kultuurimälestustega paika, kandleskulptuuride lähedale, kasvama Kuningamäni järeletulija.

Päev jätkus Ahunapalu endises palvemajas murdekeelele ja Artur Adsonile pühendatud kontsert-etendusega „Kõokene, mis sa kõnõlõit“. Sinna, Emajõe-Suursoo servale, oli kogunenud rahvast lähedalt ja kaugemalt. Jutuvestja Piret Päär ja Tuule Kann tegid tunniajalise ettekande Artur Adsoni mälestuste põhjal. Piret

Päär näitlejana esitas värvikalt katkendeid Adsoni raamatutest. Saime teada, et Adson, hüüdnimega Sänna Trubaduur, oli suur muusikahuviline, mistõttu Tuule võlus kandlel välja imelised poloneesid ja menuetid. Urmas Kalla Võru Instituudist võrdles Võru ja Tartumaa murret ning Adsoni luulekeelt. Kuulajad adusid, kui rikas on olnud meie esivanemate kõnekeel. Adsoni meenutamine Ahunapalus oli kõnekas ka seetõttu, et nad kuulusid koos Henrik Visnapuga kirjandusliku rühmituse "Siuru" asutajate hulka ning olid lähedased.

Võru kanneldajad Kaja Murde ja Heli Laaniste, kohalik kandlemänguentusiast Kristina Traks ning Tuule Kann lõpetasid õhtu meeldiva kontserdiga.

Sügis Jaago talus

AUTOR: INGA TALVIS

Jaago käsitöötalu Kurista külas seab end päikesesooja suve järel taas töötubade lainele. Oled väga oodatud osalema nii siis, kui oled Jaagol varem käinud kui ka siis, kui tuled päris esmakordselt!

Sügishooaeg saab alguse 2. oktoobril saviõhtute ja riisipaberikeraamikaga.

Oodatud on kõik, nii algajad kui kogunud saviõbrad. Osalemistasu on 75 eurot teema peale ehk 25 eurot osalemiskord. Kokku kohtume kolmel korral (2.10, 16.10 ja 31.10). Esimesed on savinõude valmistamiseks ja oksiidimustrite pealekandmiseks, viimane glasuurimiseks. Osalustasu sisaldab kõike vajalikku: savi, riisimustreid, glasuure, põletusi, juhendamist, tööriistu ja kohvi-tee. Mõnusat hubast õhtut iseendale niikuinii!

6. oktoobril on aga võimalus kogeda midagi väga erilist. Koostöös fotograafi ja kohalolukunstniku Eva Bronzini ja toiduvõlur Maru Metspaluga toimub Jaago talus esmakordselt Loometoo miniretriit - külluslik loomuline puhkepaus ja hinge kosutus pikade külmakuude lävel. Miniretriidil uitame looduses ja mõtetes, pistame (telefoni)kaamera taskusse ja võtame välja, märkame hetki ja püüame need pildile ning valmistame Ingaga loodusest ja aiast korjatud õitest kestvaid lillekroone, mida endaga õhtul koju viia. Maru võlub taldrikule lihtsat aiasaadustest hõrgud road, Eva küpsitised ning tee- ja kohvitassid täituvad aina. Jutustame lugusid, naerame südamest ja südamega.

Miniretriidi osalustasu on 169 eurot ja selles on materjalid, töövahendid, fotorännak, hommi-kueine, maitseist tulvil lõunalaud ja väike kingitus.

26.-27. oktoobril (täpsemalt kahe päeva vahel) aga leiab aset meie Jaago talu kõigi aegade esimene öötöötuba. See on mõnus võimalus tulla Jaagole nii tegutsema kui puhkama ja just hili-sõõl, kui paljudel loomuline aeg alles tõeliselt algab. Öötöötuba on pühendatud õmblemise-

le ja iga öötöölise käe all valmib üks mõnus sügisene vest-ülevis. Kõhtu ja maitsemeeli kosutame mõnusate elamustega, õõ avab ukseks erilisteks jutuaJamisteks ja värskest hoiame põnevate puhkepausidega. Kuidas see kõik täpselt saab toimuma? Loe lähemalt kodulehelt jaagotalu.ee.

Kõigile neile sündmustele saab registreeruda kodulehe jaagotalu.ee kaudu või juuresolevat QR-koodi skaneerides.

Kohtumiseni Jaagol!

2., 16. JA 30. OKTOOBRIIL: SAVIÕHTUTUD
6. OKTOOBRIIL: LOOMETOA
MINIRETRIIT
26.-27. OKTOOBRIIL: ÖÖTÖÖTUBA

REGISTREERU SIIN:

LÄHEM INFO:
JAAGOTALU.EE, @JAAGOTALU

Vormikontroll Lätis

AUTOR: VIKTOR KOROBOV

Viimased kaks võistlust, kus meie tšestportlased osalesid toimusid Lätis. Juuli lõpus võisteldi Balvis omaegse kohaliku tšesttreeneri Vladimir Kirjanovi mälestusvõistlusel. Neidude U19 vanuseklassis oli 10 võistlejat. Anna Karolina Polli tõstis kehakaalus -87 kg 97 (43+54) kg, mis andis 110,7 punkti ja kuuenda koha. Kehakaalus +87 kg tõstnud Liisbeth Rosenstein püstitas rebimises 61 kilogrammiga uue isikliku rekordi ja tõukas esimesel katsel kergelt 74 kg. Seejärel lasi ta kangile panna raskuse 79 kg, mille ülestõukamine oleks samuti tähendanud uut isiklikku rekordit, aga seekord raskus ei alistunud. Liisbeth sai selle 135 kg-se kogusumma eest 149,5 punkti ja kahjuks tuli 0,2 punktiga alla vanduda neiule Vargamäe spordiklubist, kes tuli ka võitjaks. Liisbethile seekord II koht.

Ka noormeeste U15 vanuseklassis oli meilt kaks võistlejat. Gregor Kroon tõstis kehakaalus-81 kg 137(64+73) kg ja tuli neljateist noormehe hulgas seitsmendaks. Seejuures rebimi-

se tulemus on noormehe isiklik rekord. Väga pingelise võistluse pidas maha Carlis Vaino. Võistluse kolmandale kohale oli kolm praktiliselt võrdset konkurenti. Rebimises sai Carlis kirja 76 kg. Tõukamises oli selleks, et medalile tulla, vaja tõugata kaks kilo üle isikliku rekordi. Carlis tuli sellega toime, sai sirgetele kätele 98 kg ja väljus pingelisest heitlusest selle vanusegrupi kolmanda kohaga. Carlis tegi selle tulemuse kehakaalus-102 kg.

Augustis võisteldi Ludzas, linna aastapäeva tähistamise võistlusel. Taas oli meilt võistlemas neli sportlast. Naiste absoluutkaalus tõstis Liisbeth Rosenstein seekord 127(57+70) kg ja tuli kolmandaks. Võitjaks tuli Mona Saar, kes kehakaalus -76 kg tõstis täpselt nii palju kui võiduks vaja ja seekord oli vaja tõsta 160(72+88) kg.

Meeste võistlus toimus kehakaalude kaupa. Meeste -81 kg kaalus tõstis tõukamises isikliku rekordi püstitanud Gregor Kroon 137 (60+77) kg ja sai tubli neljanda koha. -96 kg kaalus tegi väga hea võistluse Aimar Kiiuits. Kõik kuus katset kirja saanud ja rebimises uue isikliku rekordi püstitanud Aimar tuli 221 (101+120) kg-ga teiseks.

AUTOR: RIINA JÕESAAR

Hea Kastre valla kogukond, meil on rõõm teatada, et Kurepalu laululava ja vaba aja pargi rannavõrkpalli väljak on saanud värske ilme!

Kurepalu laululava ja vaba aja pargi rannavõrkpalli väljak läbis kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) toel uuenduskuuri! Nii nagu kevadel planeeritud, oleme suve lõpuks oma töödega edukalt lõpule jõudnud. Uuenevad väljakul saab nüüd lisaks rannavõrkpallile mängida ka rannatennist.

Tänu kohaliku omaalgatuse programmile oli meil võimalus see projekt ellu viia. Programm võimaldab kohalikul kogukonnal kaasa rääkida ja oma vajadustele vastavaid projekte algatada, et muuta meie elukeskkond veelgi paremaks. Kurepalu rannavõrkpalliväljaku uuendamine on suurepärane näide sellest, kuidas ühiste eesmärkide ja toetuste abil saame luua kvaliteetseid ja kestvaid lahendusi.

Mis on uut?

•Uus võrk ja postid, mis tagavad paremad mängutingimused nii rannavõrkpalliks kui ka rannatennise mängimiseks.

•Väljak on saanud värske liivakatte.

•Väljaku sõidutee ja ranna poolsele küljele on paigaldatud võrgust piire vältimaks palli veeremist mäest alla.

•Et muuta kogu ala kasutamise veelgi meeldivamaks, on väljaku äärde paigaldatud uued pingid ja infotahvel.

Kurepalu rannavõrkpalliväljak on olnud populaarne vaba aja veetmise koht nii kohalike kui ka külaliste seas, ning nüüd, pärast uuenduskuuri, ootame veelgi rohkem spordihuvilisi meie vabaaja parki sportlikult aega veetma. Loodame, et uuenenud spordi-

väljak toob kogukonnale palju rõõmu ja võimalusi aktiivseks ajaveetmiseks.

Suur tänu kõigile, kes selle projekti õnnestumisel kaasa aitasid, eriti KOP programm ja Kurepalu Külaselts Priius, kelle toetuse abil see projekt võimalikuks sai.

Ootame kõiki Kurepalu laululava ja vaba aja parki, et koos nautida uut ja värskendatud sportimisvõimalust!

Kõik vajalik info edaspidi leitav siit: <https://www.kastre.ee/> rannavõrkpalliväljak

Väljakul näeme!

Lyudmila Yamurzina fotonäitus

Idamari naine ja tema maailm

2. september - 31. oktoober 2024
Võnnu raamatukogus

Fotonäituse autor on idamari naine Lyudmila Yamurzina (pildil), kes on näituse koostanud välttoodel (juuli-august 2009) Baškortostani Vabariigi Birski ja Miikino rajoonis elavate idamari laste juures kogutud materjalidest.

Kriimaniis tähistati suve lõppu

FOTO: RANDOLF BRUSKO

AUTOR: RANDOLF BRUSKO

Augustikuu viimasel reedel toimus Kriimani küla vkt Tarekese kogukonna platsil suvelõpupidu, mis hõlmas endas meeldivat muusikat, üheskoos grillimist ja toredat koosviibimist. Kohale oli tulnud rahvast ka naaber piirkonnast Tondilt.

Kokku käis küla peolt läbi üle 30 inimese. Suve lõpupeo meeleolu lõi kohalik duo, kes mängis kogu peo vältel elavat muusikat: lisaks laulule kõlasisid kannel, akordion, suupill, löökpillid ja kitarr.

Suured tänud kogukonna poolt väsimatutele pillimeestele Osvald Pähnole ja Aarne Paavole ja MTÜ Tarekese juhatusele!

Mihkljooks toob liikumisrõõmu kõigile!

AUTOR: EVELIN AVI

Mihkljooks on Kastre valla traditsiooniline jooksuüritus, mis toimub mihklipäevale lähimal pühapäeval Võnnus. See on ideaalne võimalus kõigile liikumissõpradele – olgu sa jooksuhuviline, kepikõndija või lihtsalt värskes õhus liikuda soovija.

Ilusas looduses kulgevad rajad teevad liikumise eriti nautimisväärseks. Lastele tillujooks, lõbusad mängud ja takistusrada. Teeme ühissoojendust, igaühele paras pingutus rajal ja lõpus kõigile energiat andev auhind. Pikemate distantside esikolmikule vääriline autasustamine.

Registreerimine ja info: www.kastre.ee/mihkljooks2024

Liigume koos!
Pühapäeval, 29. septembril ol 11.00, Võnnu Keskkooli staadionil

MIHKLIJOOKS

4KM
10KM
Tillujooks
Kepikõnd

Sportlikku päeva aitavad sisustada Laste Peajuht **Jane Kivisalu** ja Mäksa spordiklubi

Registreerimine ja info: kastre.ee/mihkljooks2024

#spordinädal

TULE RAHVATANTSU TANTSIMA!

Segarühm Kaaruskrapp otsib uusi liikmeid

Boonusena - saad teada, mis on Kikkapuu ja Savikoja polka, ning ei pea enam mitte kunagi külalpidudel õnnelt nurgas istuma!

- Eelnev kogemus pole vajalik - õpetame kõik välja!
- Korralik trenn garanteeritud - selja saab märjaks ja seda naeratus näo!
- Joogipauside ajal võimalik pidada pisukest mokalaata.
- Esineda saab kah - mitte liiga palju, mitte liiga vähe.
- Ära karda - meid on vähe ja me AUSALT oleme sõbralikud!

Uued oskused viivad töömaailmas edasi

Tasuta veebiseminarid 16-29 aastastele noortele, mis arendavad tööl ja koolis vajalikke oskusi.

K 04.09.2024 kl 10 - Suhtlemis- ja koostööoskused.

N 19.09.2024 kl 10 - Enesejuhtimine

N 03.10.2024 kl 10 - Vaimse tervise eest hoolitsemine

N 17.10.2024 kl 10 - Loov ja kriitiline mõtlemine

N 24.10.2024 kl 10 - Projektijuhtimise alused

N 07.11.2024 kl 10 - Roheoskused

N 21.11.2024 kl 10 - Rahatarkus

N 05.12.2024 kl 10 - Aja juhtimine

Vaata lähemalt

Eesti Töötukassa

VÕIMLEMINE

19.09.2024 kell 15
Melliste raamatukogu
2. korrusel

Tervis läbi liikumise!

1 parem uni

2 rohkem energiat

3 positiivne ellusuhtumine

OSALUSTASU

1 kuu (4 korda) 5€

1 kord 2€

Treener: KAUPPO TAMM

Toetavad:

Kohaliku omaalgatuse programm
ja
Kastre vald

Korraldab: MTÜ Pihlakobar

Lisainfo: 522 8703 või
ulle.seire@kastre.ee

15. september kell 12

Melliste Kooli vabaaja ruumis

Korraldaja: MTÜ Pihlakobar Koidula 558 8576, Ülle 522 8703

Toetavad: Kohaliku omaalgatuse programm ja Kastre vald

Väljaandja: Kastre Vallavalitsus

Koostaja, toimetaja, küljendaja: kommunikatsioonispetsialist Evelin

Virnas

Trükk: Bookmill trükikoda.

Kohaletoimetamine: Omniva.

Tiraaž: 2500 eksemplari.

Ilmumine: 12 korda aastas
Materjale järgmise infolehe jaoks ootame 27. septembriks e-posti
aadressile evelin.virnas@kastre.ee.
Toimetajal on õigus kaastõid nende selguse huvides
toimetada ja lühendada.

Loe digitehte: kastre.ee/infoleht

Kastre vald

TULEVASED SÜNDMUSED

SEPTEMBER

- 13. september kell 17** Võnnu kultuurimaja hooaja avapidu, esineb ansambel Qvalda, pilet 10 eurot, saadaval ka Fientast. Lisainfo: Anni Sikk, 5855 2993, anni.sikk@kastre.ee
- 15. september kell 12** Häämiil tantsu- ja lauluklubi Melliste Kooli vabaaja ruumis. Tasuta! Info: Ülle Seire 522 8703, ulle.seire@kastre.ee
- 19. september kell 20** Melliste raamatukogu 2. korrusel eakate võimlemine. Kuutasu 5€, ühe korra tasu 2€, Trennid toimuvad kord nädalas neljapäeviti. Info: Ülle Seire 522 8703, ulle.seire@kastre.ee
- 19. ja 26. september kell 17** Gordoni perekool Melliste raamatukogu 2. korrusel. Kastre valla elanikule hind 25€. Kohtade arv piiratud. Registreerimine: Teele Olgo 5331 0063 teele.olgo@kastre.ee
- 20. september kell 20** Priiuse seltsimaja avapidu, pilet 10€. Info: Toomas Leppik
- 21. septembril kella 10** Sūgis potis, pannil, purgis Pähkli talus. Korraldab: Mäksa Maanaiste Selts. Info: Raili Lass 53329819, maksamaanaisteselts@gmail.com
- 28. september kell 11** Vooremäel keskusehoones Laste suvebingo lõpetamine. Üritus on kutsetega. Info oma piirkonna raamatukogust
- 29. september kell 15** Mihkljooks Võnnu keskkooli staadionil. Tasuta! Info: Evelin Avi 525 0634, avievelin1@gmail.com

OKTOOBER

- 1. oktoober** Tartumaa eakate heaolupäev Alatskivil. Tasuta. Info ja registreerimine Laire Lodison 5343 9209, laire.lodison@kastre.ee ja Triin Jõgeva 5341 4206, triin.jogeva@kastre.ee
- 3. 12. ja 17. oktoober kell 17** Gordoni perekool Melliste raamatukogu 2. korrusel. Kastre valla elanikule hind 25€. Kohtade arv piiratud. Registreerimine: Teele Olgo 5331 0063 teele.olgo@kastre.ee
- 4. oktoober kell 19** Võnnu kultuurimajas Rakvere teatri külalissetendus "Klassis". Tavapilet 23€, sooduspilet 11,50-20€. Müügil Piletimaailmas ja Võnnu teenuskeskuses. Info Anni Sikk 5855 2993, anni.sikk@kastre.ee
- 5. oktoober kell 10.30** Eesti U15 meistrivõistlused tõstmises, Melliste spordihoones
- 12. oktoober** Kultuuribussiga Viljandisse vaatama Viljandi muuseumis näitust "Laua ümber koos" ja naudime Ugala lavastust "Cosmopolitan". Kohtade arv piiratud. Osalustasu 30€ (sisaldab teatri, muuseumi piletit ja transporti). Täpsem väljasõidu ajakava juba otse osalejatele. Info ja piletite broneerimine Ülle Seire 522 8703, ulle.seire@kastre.ee
- 13. oktoober kell 12** Väärikate sügispidu Priiuse seltsimajas. Info ja peole registreerimine Toomas Leppik 5305 6770, toomas.leppik@kastre.ee
- 19. oktoober kell 11** Melliste raamatukogus külas Kertriin Petrov- raamatu "Keda ma kuulen ja näen? Logopeedilised lood" autor. Tasuta! Info raamatukogust 5444 0016, melliste.raamatukogu@kastre.ee
- 5. oktoober kell 10.30** XXXVII Tartumaa Suurmeistrite KV, Melliste spordihoones

NÄITUSED

20. augustist 1. oktoobrini Võõpste raamatukogus Ülle Papagoi näitus "Lilleväraval"
2. septembrist 31. oktoobrini avatud Võnnu raamatukogus Lyudmila Yamurzina fotonäitus "Idamari naised"

1. september kuni 1. november Võnnu kultuurimajas näitus "Koer arhiivis"
1. oktoobrist 2024 algab ning kevadeni 2025 kestab Melliste raamatukogu 5. -13. aastatele lastele suunatud Lugemisisu programm
Igal reedel kell 18.30–19.30 Melliste taluturg raamatukogu parklas

Ole kursis sündmustega
www.facebook.kastrevald/events

12 meie Kastre

Tervitame uusi ilmakodanikke

ALBERT TAAR	28.07.2024
LUCAS TAMM	30.07.2024
JETE KARIK	04.08.2024
EMILIA STEPANJAN	14.08.2024
REMI KÄRP	15.08.2024
ALFRED MADISSON	18.08.2024
SOFIA JUUS	18.08.2024
JAKOB KULL	19.08.2024
MELANY MUSTA	27.08.2024
MILLIE JANSON	28.08.2024

13. oktoobril kell 13

PRIIUSE SELTSIMAJAS
KUREPALUS

VÄÄRIKATE SÜGISPIDU

Tantsuks mängib ansambel MaMa

Kohtade ja sõidu broneerimine:
Toomas Leppik tel. 5305 6770
toomas.leppik@kastre.ee

Kastre vald mälestab

HARRI PRII	03.09.1933–11.08.2024
AIVAR KALDJÄRV	26.03.1956–16.08.2024
KATI-ÕIE KILGI	24.07.1936–30.08.2024

KASTRE VALLA 2024 AASTALÕPUPIDU

27 / DETSEMBER / 20:00

MELLISTE KOOLI SPORDISAALIS

2 Quick Start
ÕHTUJUHT + DJ STEN SUMBERG

Piletid Kastre valla elanikele hinnaga 25€ müügil
ainult 23. septembrist kuni 23. oktoobrini:
Kurepalu Vallamajas, Võnnu teenuskeskuses,
Melliste raamatukogus

Alates 23. oktoobrist piletid müügil Fientas hinnaga 35€

Korraldab:

Kastre valla haridus- ja kultuuriosakond

Lisainfo:

522 8703 Ülle, 5305 6770 Toomas, 5855 2993 Anni

20.09 kell 20

Priiuse seltsimaja

HOOAJA AVAPIIDU

paldis

DJ Toomas Lääts

Piletid 10€ kohapeal ja Fientas

osta pilet

